

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 27, 2007

Vol. XCVIII Nr. 229

Vilniaus konferencijoje svarstytas Afganistano likimas

Užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas sveikina tarptautinės konferencijos apie Afganistano atkūrimą dalyvius. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 26 d. (ELTA) — Atstatant Afganistaną, didžiausias dėmesys turi būti skiriamas šios karo nualintos valstybės žmonėms, pirmadienį Vilniuje surengtoje tarptautinėje konferencijoje sakė užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas.

„Šalys, kurių atstovai šiandien čia susirinkę, ėmėsi didelės atsakomybės — kartu su Afganistanu mes siekiame atkurti saugią, demokratinę ir savarankišką valstybę, padėti šalies Vyriausybei vykdyti veiklą visoje šalyje, palaikyti stabilumą ir saugią aplinką, palankią šalies atkūrimui ir plėtrai“, — teigė P. Vaitiekūnas, sveikindamas konferencijos „Provincijos atkūrimo grupės Afganistane šiandien ir ateityje“ dalyvius.

Pasak Užsienio reikalų ministe-

rijos pranešimo, savo kalboje ministras paragino atkreipti didesnę dėmesį į vietos gyventojų poreikius.

„Turime gerbti jų kultūrą, istoriją ir tikėjimą, suprasti, kokių vaidmenį šalyje gali atlikti tradicinės Afganistano institucijos. Tai tik sustiprins bendrą mūsų pastangas didinti paprastų Afganistano žmonių gerovę“, — pabrėžė P. Vaitiekūnas.

Lietuva nuo 2005 metų vadovauja Provincijos atkūrimo grupei Afganistane. Tai, anot Lietuvos diplomatinės vadovo, vienas svarbiausių tarptautinių mūsų šalies įsipareigojimų. 2007 metais Lietuva tris kartus padidino pagalbą Afganistano plėtrai, skirdama 4 mln. litų, ir ieško galimybių dar labiau padidinti šią paramą ateinančiais metais.

Savo ruožtu Afganistano valdžios atstovai sakė laukiantys aktyvesnės tarptautinės bendrijos paramos plėtojant infrastruktūrą šalyje.

Susitikime su P. Vaitiekūnu ir krašto apsaugos ministru Juozu Oleku Afganistano vietos valdymo klausimų ministras Ghulamu Jalani Popalu dėkojo Lietuvai už teikiamą paramą Goro provincijos atkūrimui, tačiau pažymėjo, kad spartesnį Afganistano vystymąsi stabdo tai, jog nėra reikiamos kelių ir oro uostų infrastruktūros.

Daugiau kaip šimtas atstovų iš 23 šalių ir keturių tarptautinių organizacijų — NATO, Tarptautinių paramos saugumui pajėgų, Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų — konferencijoje diskutuoja apie tai, kaip įvairios valstybės plėtoja ir integruoja Provincijų atkūrimo grupių (PAG) veiklą Afganistane, saugumo, gero valdymo ir plėtos srityse.

Konferenciją rengia dviem Provincijos atkūrimo grupėms Afganistane vadovaujančios šalys — Lietuva ir Kanada. Lietuva vadovauja PAG Vakarų Afganistano regione, Kanada — Pietų.

Konferencija vyksta tuo metu, kai pasirodė pranešimai, jog Talibano kovotojai turi pozicijas 54 proc. Afganistano teritorijos ir yra iškilusi rimta grėsmė šaliai „nuslysti į talibų rankas“. Nepaisant šimtų tūkstančių NATO karių bei milijardinių investicijų, talibai dabar vėl kontroliuoja plačias teritorijas, įskaitant kaimo vietas.

Užsienio lietuviai turtą valdys per atstumą

Vilnius, lapkričio 26 d. (BNS) — Gyvenamųjų būstų projektų plėtos įmonė „Centromera“ suteikia galimybę užsienyje dirbantiems Lietuvos gyventojams investuoti į šalies nekilnojamąjį turtą net ir gyvenant svetur.

Bendrovės naujai įdiegta sistema palengvins būsto įsigijimo rūpesčius, kurių didžiąją dalį sukelia su buto pirkimu susijusių dokumentų tvarkymas, teigiama „Centromeros“ pranešime.

„Užsienyje dirbantys žmonės, norintys įsigyti nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, papildomus finansinius nuostolius patiria ne tik tvarkydami būsto įsigijimo dokumentus, bet ir praranda daug laiko skrydžiams į Lietuvą ir atgal. Įvertinę tai, mes įdiegėme naują sistemą, kuri visus šiuos papildomus kaštus pašalins“, — teigė „Centromeros“ rinkodaros vadovė Lina Paulauskė.

Įmonės klientams patiems reikės tik išsirinkti butą, atsiųsti reikalingų dokumentų kopijas paskolai gauti, išsirinkti geriausią banko pasiūlymą ir paskirti įgaliotinį Lietuvoje.

„Centromeros“ darbuotojai bus atsakingi už visų dokumentų tvarkymą ir būsto pirkimo veiksmų derinimą su įgaliotu pirkėjo asmeniu. Fizinio pirkėjo dalyvavimo visai nereikės.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604

S48 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-26-07

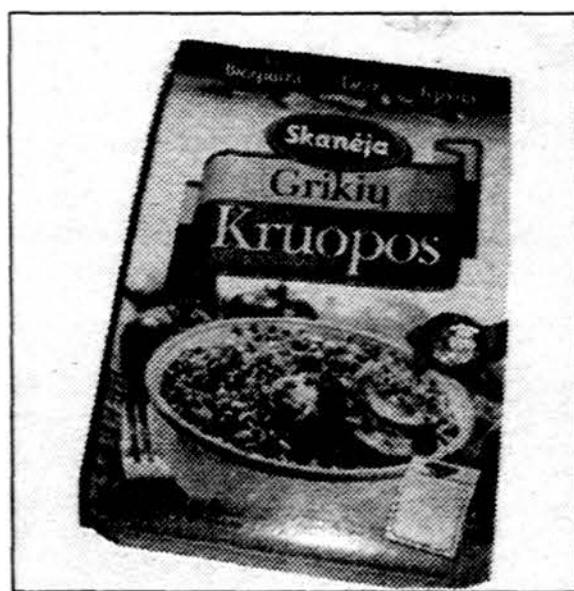
Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Ir viskas ant mano vargšės galvos. Patarimai moterims (p. 2, 9)
- Lydi šventadienis (p. 3)
- 25-toji Kultūrinių premijų šventė (p. 4)
- Jaunimo centrui — 50 metų. Dariaus-Girėno lituanistinė mokykla (p. 5)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lietuvių telkiniuose. Grand Rapids LB apylinkėje (p. 8)
- Šv. Kazimiero parapijai 100 metų (8) (p. 9)
- Lietuvos dailininko akvarelėse — Prūsija, LDK (p. 10)

Vallutų santykis

1 USD — 2.31 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos žmonės gausiau aukoja

Daugiausia „Maisto bankui“ nupirktą kruopų.

Vilnius, lapkričio 26 d. (BNS) — Per dvi savaitgalio dienas savanoriai visoje Lietuvoje alkstantiesiems surinko maisto produktų už beveik pusę milijono litų.

Penktadienį ir šeštadienį vyko labdaros ir paramos fondo „Maisto bankas“ akcija — gyventojai prekybos centruose galėjo nupirkti maisto

produktų ir čia pat juos paaugoti skurstantiesiems. Akcijos sumanytojai gyventojų prašė nupirkti negendančių maisto produktų — aliejaus, cukraus, arbatos, margarino, konservų ar sausainių. Kaip rašoma „Lietuvos rytu“, daugiausia gyventojai pirkė ir aukojo įvairių kruopų.

„Šie produktai — labai reikalingi. Žmonės turbūt net neįsivaizduoja, kokių skanių patiekalų iš jų galima pagaminti, pavyzdžiui, kotletus iš dribsnių. Arba išvirti žirnius ir juos sumaišyti su bulvėmis — tokie kotletai irgi būna skanūs“, — šypsojosi maisto produktus sostinės prekybos centre „Akropolis“ rinkusi savanorė Birutė Stapulionienė.

Organizacijos „Maisto bankas“ direktorė Deimantė Žebrauskaitė džiaugėsi, kad gyventojai labdarai pirkė ne vien pigiausias kruopas.

„Antroje vietoje — cukrus, o trečioje — aliejus. Tai tikrai ne patys pigiausi produktai. Tai įrodo, kad gyventojai supranta, Nukelta į 6 psl.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Ir viskas ant mano vargšės galvos!

Mažai kas gali pasigirti, kad nežino, kas yra galvos skausmas. Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos duomenimis, šis negalavimas vargina nuo 60 iki 90 proc. išsivysčiusių šalių gyventojų.

Galva plyšta, maudžia, tvinkčioja, spaudžia smilkinius, pakaušį. Pagal tarptautinę klasifikaciją yra daugiau kaip šimtas galvos skausmo rūšių. Juos sukeliančių priežasčių — kur kas mažiau: galvos skausmas gali būti beveik penkiasdešimties ligų ir įvairių organizmo sutrikimų požymis.

Pavojingoji įtampa

Šiuo atveju elektra niekuo dėta: nuo įtampos kenčia mūsų galva, o ši varginanti skausmą gydytojai vadina įtampos galvos skausmu. Tai 70 proc. atvejų pasitaikantis galvos skausmas. Jis gali atsirasti bet kokio amžiaus žmogui, o moteris vargina dažniau nei vyrus. Toks skausmas dažniausiai apima visą galvą ir trunka nuo pusės valandos iki kelių dienų. Tai ne priepuolinis skausmas, jo metu spaudžia abi galvos puses, tačiau vieną galvos pusę dažniausiai skauda stipriau. Tokiu atveju sakoma, kad galvą „suspaudžia tarsi replėmis“, atsiranda nemalonūs pojūčiai šukuojant plaukus, dėvint galvos apdarą, skausmas nepraeina net naktį ir dažnai sukelia nemigą.

Nepaisant pavadinimo, įtampos galvos skausmas dažnai priklauso nuo fizinių krūvių. Specialistai mano, kad toks galvos skausmas atsiranda nuo nuolatinio ar ūmaus streso, kuris sukelia psichologinę įtampą. Beje, toli gražu ne visiems nuo to skauda galvą: skausmai dažniau vargina tuos, kurie yra jautrūs ir nervingi.

Įtampos galvos skausmus gali sukelti ir ilgalaikė raumenų įtampa. Dažniausiai tai priklauso nuo profesinės veiklos — ilgo sėdėjimo prie kompiuterio, automobilio vairo, darbo su smulkiais detalėmis. Kartais galvos skausmą sukelia nepatogi miegojimo padėtis. Ypač jeigu miegas gilus nuo alkoholio arba migdomųjų.

Esant šio tipo galvos skausmams, vaistus reikia vartoti atsargiai. Juk

dažniausiai tokiu atveju žmonės vartoja nuskausminamuosius, tačiau, pavartojus jų per daug, skausmai gali netgi sustiprėti.

Kaip „praneša“ organizmas?

* Dažnas galvos skausmas, kurio anksčiau neįvyksta.

* Įprastas galvos skausmas sustiprėjo. Nubundate net miegodami.

* Dėl galvos skausmo vargina karštinė, susilpnėjo regėjimas, atsirado silpnumas, koordinacijos sutrikimų.

Kaip padėti sau, jeigu galva tiesiog plyšta nuo skausmo, o vaistai nepadeda arba jų neturite? Pirmiausia sumažinkite įtampą. Kad raumenys pailsėtų, atlikite kelis pratimus.

* Atsiloškite į kėdės atramą ir atremkite galvą į sieną arba kėdės atlošą.

* Atsisėskite vadinamąja „vežėjo poza“: sėdėdami ant kėdės, remkitės pėdomis į grindis. Alkūnėmis remkitės į kelius, o plaštakas nuleiskite žemyn ir 2-3 min žemai nulenkite galvą.

* Raumenis atpalaiduoja pratimas „ramunėlė“. Palenkę galvą, lėtai pasukite ją į kairį petį, atgal, į dešinį petį. Po to atgaline kryptimi. Darykite mažas pauzes, tarsi sustodami ties kiekvienu „žiedlapiu“. Atpalaiduokite plaukus pakaušyje, išimkite segtukus, gumeles ir juos iššukuokite.

Ak, man migrena...

Taip svajingai dėl kiekvieno negalavimo dūsavo išleptos XIX amžiaus romanų herojės. Tačiau ir dabar manoma, jog šia liga dažniausiai serga rafinuotos, jausmingos asmenybės.

Migrena žmonijai žinoma nuo neatmenamų laikų: Hipokratas jos simptomus aprašė prieš 400 metų iki Kristaus. Nuo to laiko ši liga nepasikeitė: dažniausiai skausmas prasideda kaktos srityje, virš akių, pereina į pakaušį ir smilkinius, išplis-

damas vienoje galvos pusėje. Priekausmai nuo priepuolio stiprumo, pulsuojantis skausmas gali tęstis nuo keturių valandų iki trijų parų. Dažnai dėl migrenos atsiranda nemiga, pykinimas, padidintas jautrumas garsams, kvapams ir ryškiai šviesai. Prieš prasidedant priepuoliui, ligonis jaučiasi suglebes ir mieguistas, kartais sutrinka regėjimas — „akys skraido muselės“. Dažnai prieš priepuolį atsiranda alkio jausmas arba potraukis kokiam nors produktui, pavyzdžiui, šokoladui. Migrenos priepuolio metu vargina nemiga, jaudulys, kartais — alkis ar apetito stoka.

Kaip palengvinti migreną?

* Atsigulkite ant lovos, atsilaaiduokite, galvą stipriai suspauskite rankšluosčiu.

* Užtraukite tamsias užuolaidas, kad ryški šviesa nedirgintų akių. Kartais padeda garstyčių lapeliai, uždėti ant kaklo arba tarp menčių. Galima 5-10 min pakaitinti kojas, į vandenį truputį įberus sausų garstyčių.

* Migrenos metu padeda šaldomieji kompresai. Rankšluostį sulankstykite keturiais sluoksniais, pamirkykite šaltame vandenyje su leda ir dėkite kas 2-3 minutes ant galvos, kol palengvės.

Pažeistas stuburas, o „laužo“ pakaušį...

Ir migrena, ir įtampos galvos skausmas priklauso pirminiam galvos skausmui. Tačiau galvos skausmas būna ir antrinis. Jo metu nuskausminamosios priemonės ne visada padeda. Galvos skausmas gali kilti dėl įvairių organizmo sutrikimų. Pavyzdžiui, kažkada paslydote ir nukritote, kelias dienas paskaudėjo stuburą, tačiau apie tai vėliau užmiršote. Jūs ne nepagalvojote, kad po kurio laiko prasidėjo galvos skausmai yra stuburo traumos pasekmė. Gydytojų traumatologų nuomone, bet koks stuburo pažeidimas vėliau dažnai tampa galvos skausmo priežastimi. Beje, jis labai dažnai vargina žmones, kurie patyrė kaukolės traumų arba smegenų sutrenkimą. Be to, skausmas gali tapti toks nepakeliamas, kad net gyvenimas tampa nebe mielas.

Bėdų daug, o pasekmė viena

Kartais galvos skausmo priežastis gali būti kepenų ir tulžies pūslės

ligos. Sutrikus šių organų funkcijoms, organizmas „teršiamas“, ir apie tai jis mus informuoja galvos skausmu. Panašių simptomų būna paauglystėje, kai organizme vyksta hormonų pertvarka, ir moterims prieš arba po menstruacijų, taip pat klimakteriniu periodu.

Labai dažnai galvos sunkumas ir bukas skausmas pakaušio srityje vargina sergant hipertonija. Tokiu atveju reikia gerti ne analgetikų, o kraujospūdį mažinančių vaistų.

Neretai galvos skausmas vargina tuos, kurie serga haimoritu arba osteochondroze. Labai smarkiai galvą gali skaudėti ir dėl trišakio nervo uždegimo.

Beveik kiekvienas, sirgdamas infekcinėmis ligomis — gripu, ūRS, — skundžiasi galvos skausmais.

Beje, galvą gali skaudėti netgi sergant tuberkuloze.

Be to, galvos skausmas atsiranda dėl žandikaulio, sąnarių ligų, žvairumo, trumparegystės, neteisingai parinktų akinių.

Nepakeliami galvos skausmai vargina sergant tokiomis pavojingomis ligomis, kaip insultas, aortos aneurizma (arterijos, aprūpinančios krauju smegenis, praplatėjimas), pavojinga gyvybei infekcija (smegenų pūlinys, meningitas, encefalitas).

Skausmo priepuolį numalšinti galima ir pačiam, tačiau kai jis tampa chronišku, saviaveikla pavojinga.

Alfa.lt

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausios redaktorė — Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė —

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Patarimai moterims: ką daryti, jei šala kojos

Vyro bei moters širdies ir kraujagyslių sistema panaši, tačiau kraujo apytakos ritmas ir pobūdis skirtingi. Dėl kraujo apytakos ir organizmo sandaros ypatumų moteris šala dažniau nei vyras. Nuo šalčio labiausiai kenčia rankos ir pėdos.

Taip sutvėrė gamta

Silpnosios lyties atstovės raumenų masė mažesnė nei vyro, todėl jai sunkiau „pagaminti“ daugiau šilumos. Moteriškasis hormonas estrogenas plečia kraujagysles ir praskiedžia kraują. Be to, moters kraujagyslių sistema sutvėrta taip, kad kūno temperatūra išliktų nepakitusi. Net kiek atšalus orams kraujas iš poodinių audinių teka prie vidaus organų. Rankų ir kojų pirštai ima šalti. Vyras ne taip jautriai reaguoja į tempera-

tūros pokyčius.

Tai gi normalu, kad moteris šala dažniau nei vyras. Kita vertus, nuolatos drebančios rankos ir pėdos byloja apie kraujagyslių sistemos sutrikimus. Padėti gali ištaisyti sveika mityba, lengvas masažas ir specialūs fiziniai pratimai.

Kraujospūdis

Rankos bei pėdos gali šalti ir dėl padidėjusio ar sumažėjusio kraujospūdžio. Kraujas ima lėčiau tekėti kraujagyslėmis. Galiausiai galūnės pasiekia tik nedidelę ir, deja, nepakankamą kraujo dalį.

Didžiosios Britanijos mokslininkų duomenimis, 59 proc. moterų ir 43 proc. vyrų kraujospūdis būna per mažas. Vadinasi, moterims dažniau sulėtėja kraujo apytaka.

Padidėjusį kraujospūdį — hipertonią — paprastai sukelia „užsikimšusios“ kraujagyslės. Prie to prisideda ir cholesterolio perteklius organizme. Anot specialistų, žuvyje esančios riebalų rūgštys mažina cholesterolio kiekį, o vaisiai ir daržovės organizmui teikia antioksidantų, padedančių „atimšti“ kraujagysles. Patartina mažiau gerti kavos ir juodosios arbatos, mesti rūkyti, nes kofeinas ir nikotinas siaurina kraujagysles. O štai taurė gero raudonojo vyno jas plečia.

Kaip užkirsti kelią?

Pagrindiniai moters priešai — šaltis, nervinė įtampa ir nemiga. Jei lauke šalta, reikia rengtis šiltai, tačiau ne per šiltai, nes „perkaitęs“ organizmas visai negalės kovoti su šalčiu.

Nukelta į 9 psl.

LYDI ŠVENTADIENIS

Kristus Visatos Valdovas — XXXIV Eilinė savaitė

Žmonės stovėjo ir žiūrėjo. Seniūnai tyčiodamiesi kalbėjo: „Kitus išgelbėdavo – tegul pats išsigelbi, jei jis – Dievo išrinktasis Mesijas!“ Iš jo juokėsi ir kareiviai, prieidami, paduodami jam perrūgusio vyno ir sakydami: „Jei tu žydų karalius – gelbėkis pats!“ Viršum jo buvo užrašas: „Šitas yra žydų karalius“. Vienas iš nukryžiuotųjų nusikaltėlių ėmė įžeidinėti Jėzų: „Argi tu ne Mesijas? Išgelbėk save ir mus!“ Antrasis sudraudė jį: „Ir Dievo tu nebijai, kentėdamas tą pačią bausmę! Juk mudu teisingai gavome, ko mūsų darbai verti, o šitas nieko blogo nėra padaręs“. Ir jis tarė: „Jėzau, prisimink mane, kai ateisi į savo karalystę!“ Jėzus jam atsakė: „Iš tiesų sakau tau: šiandien su manimi būsi rojuje“. (C – Sekmadienio Evangelija pagal Luką 23, 35-43)

Pirmasis karalystės gyventojas (Mons. Adolfo Grušo pamąstymas)

Žvelgiant pasaulio akimis, gali atrodyti keista, kad, švenčiant Kristaus, Visatos Valdovo, iškilme, Mišių Evangelija mums parodo Jį nukryžiuotą. Iš tiesų kaip tik ši vieta geriausiai parodo Jėzaus galybę ir valdžią. Kai kurie žmonės, kaip kad Pilotas, teiravosi Kristaus, ar Jis kartais nėra karalius. Kiti šaipėsi, reikalaudami stebuklo, ir tvirtino, kad karalius savo galybę geriausiai parodytų, visų akivaizdoje nužengdamas nuo kryžiaus. Tačiau tik kartu su Jėzumi nukryžiuotas nusikaltėlis nedvejodamas pripažino Jį karaliumi, nors, pažvelgęs į Viešpatį, tą akimirką negalėjo pamatyti nei karališkų atributų, nei Jį supančių tarnų minių. Jėzus tą akimirką buvo praradęs, rodos, viską: net ir rūbus, tačiau nusikaltėliui pakako matyti Jį ir kreiptis, prašant gailestingumo. Tą dieną Išganytoji buvo pripažintas pats gražiausias titulas, kurį tik po dviejų tūkstantmečių prisiminė ir išaukštino Bažnyčia. Viešpats buvo pavadintas „Gailestingumu“, nes tik gailestingumo kupiną valdovą nusikaltėlis galėjo prašyti malonės. Jėzaus rankos buvo prikaltos, tačiau Jo širdis ir toliau spinduliavo gailestingumą. Todėl mes ir turime tokį karalių, kuris savo rojų užpildo nusidėjėliais, kokie esame ir mes, kuris savo karalystės piliečiais padaro „nusikaltėlius“, kokie esame mes.

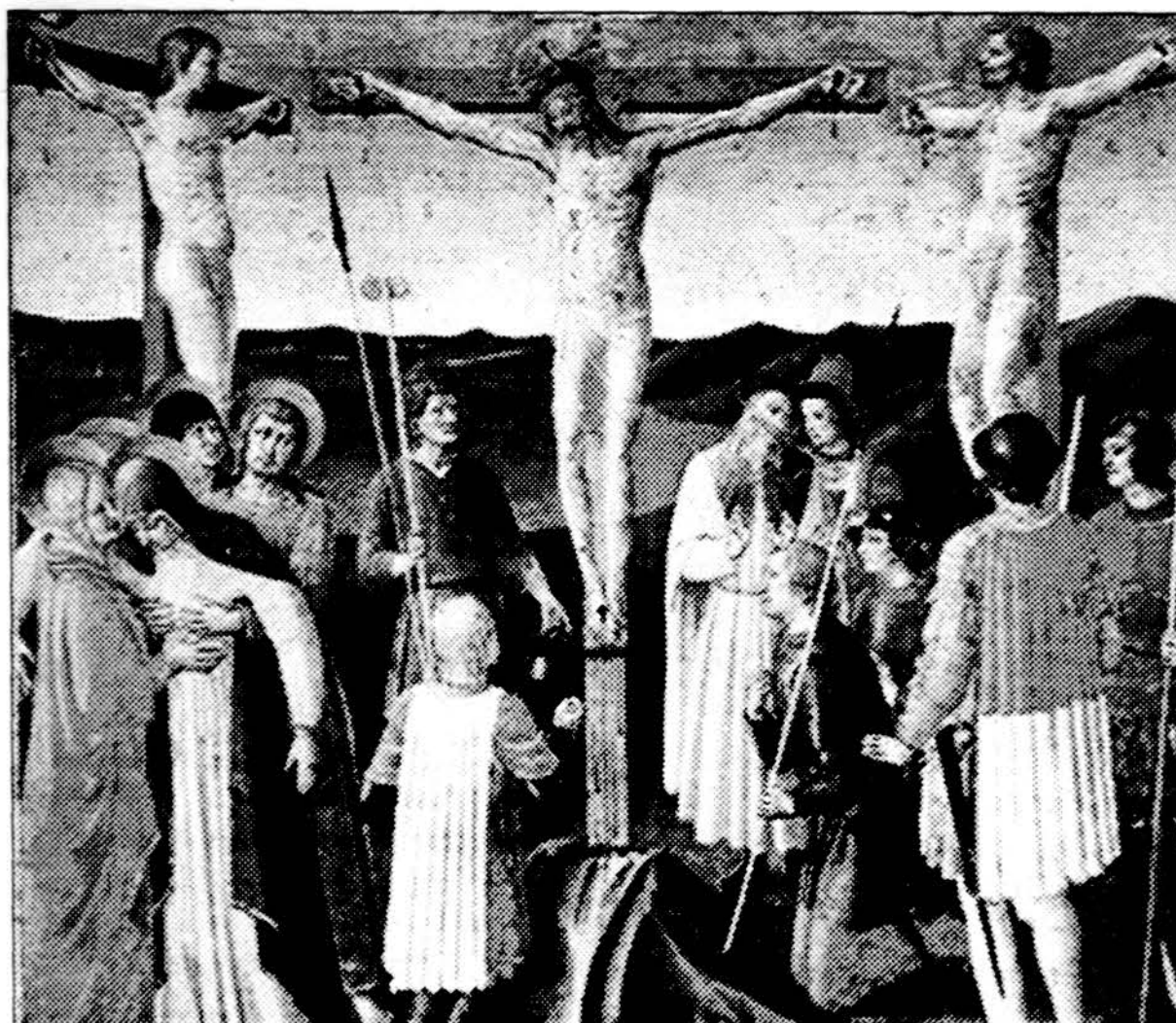
Dievas visuomet daro netikėtus sprendimus. Nusikaltėlis ant kryžiaus niekuomet nebuvo oficialiai įrašytas į šventųjų sąrašus, nes nebuvo įmanoma atlikti jokio tyrimo apie jo herojiškas dorybes, nes jis jomis ir nepasižymėjo, bet priešingai, darė visiškai neherojiškus nusikaltimus. Jam nebuvo laiko daryti atgailos už

nuodėmes, ir niekas jam nepasiūlė pabučiuoti kryžiaus, kaip ženklo, kad jis gailisi dėl padarytų nusikaltimų. Jėzui jis buvo reikalingas danguje, kad ten galėtų šlovinti Dievo gailestingumą. Tokiu būdu mūsų karalius galėjo parodyti Dangaus Tėvui, kad atliko tai, kam buvo siųstas: gelbėti tuos, kurie buvo pražuvę.

Mūsų karalius atvedė pas Tėvą pirmą pavaldinį, išrinktą tarp eilinių nusikaltėlių. Kai kas, sukandęs dantis, tvirtina, kad tas nusikaltėlis, pirmas įžengdamas į dangaus karalystę, savotiškai apiplėšė kitus, labiau to vertus ir kur kas labiau nusipelnusius. Vis dėlto manau, kad jis tikrai buvo vertas tokio išaukštinimo, nes sugebėjo priimti tą paveldą, kurį daugelis mūsų vis atideda rytdienai. Išganytojas jam ištarė vieną žodį, į kurį reiktų įsiklausyti kiekvienam iš mūsų: Dar šiandien su manimi būsi rojuje. Pernelyg daug mūsų galvoja apie praeitį ir niekuomet iš tos praeities neišlipa. Kitiems labiau patinka žodis „rytoj“. Žvelgiant į mūsų Karalių, darosi vis aiškiau, kad pats svarbiausias žodis yra „šiandien“.

Šiandien pas mus atėjo išganymas.
Šiandien yra atsivertimo diena.
Šiandien Dievas mums atleidžia nuodėmes.
Šiandien esame kviečiami į šventumą.
Šiandien mums kalba Dievas.
Šiandien turime pagarbinti savo Karalių ir Viešpatį.
Šiandien ateina Dievo Karalystė...

Pagal „Vatikano radiją“ parengė N. Šmerauskas

Baltijos kraštai bijo Rusijos

ALEKSAS VITKUS

Didžiai įtakingo ir plačiai skaitomo „New York Times“ laikraščio lapkričio 11 d. laidoje pastebėjau korespondento Adam B. Ellick reportažą iš Vilniaus apie Baltijos valstybes „As it Rises, Russia Stirs Baltic Fears“. Nežinau, ar mums šis reportažas pasakys daug ką naujo, gal tik duos progos pažvelgti, kaip amerikiečiai yra informuojami apie Baltijos valstybes ir Rusijos pavojų joms.

Korespondentas tvirtina, kad į pensiją pasitraukęs gen. Kronkaitis džiaugiasi, kaip kadaise buvęs toks nuobodus sovietinis Vilnius pasikeitė į išdidų naujosios Europos miestą. Tačiau jis kartu ir susirūpinęs, kad taip sparčiai Rusijos galybė grįžta į Baltijos kraštus. Tik šį kartą jos ginklai nėra tankai, bet nafta ir pinigai.

„Gen. Kronkaitis mato viską iš ypatingos perspektyvos. Būdamas dar jaunas berniukas, jis 1944 m. paliko Lietuvą. Išstarnavęs 30 metų JAV kariuomenėje, jis grįžo vadovauti savo jau nepriklausomos tėvynės kariuomenei. Manydamas, kad šios nedidelės valstybės saugumas bus užtikrintas jai įstojus į NATO, jis žymiai prisidėjo prie to, kad tai ir įvyktų 2004 metais. Šiandien jis prisipažįsta klydęs“, — rašo Ellick.

„Ženkla, kad atgimstanti Rusijos įtaka yra Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, pastebimi visur: Kremliaus finansuojama žiniasklaida; finansiškai remiami vietiniai politikai ir ekonomika; Maskvos remiama vis labiau įžūlėjanti vietinių rusakalbių įtaka; Kremliaus sukti žingsniai energetikos srityje. Šitokia Rusijos pinigų naudojanti taktika Baltijos kraštuose sukėlė tokį nerimą, kurio prieš penkerius metus nebuvo galima net įsivaizduoti“, — toliau dėsto Ellick.

„Ko mes bijome, tai yra pinigai, ateinantys iš Rusijos, kurie gali paveikti mūsų valdanciuosius, — pasikalbėjime sakė gen. Kronkaitis. — Ir aš čia kalbu apie tikrai milžiniškas pinigų sumas. Jos gali kontroliuoti mūsų vyriausybę. Taip nežymiai, gal per keletą ar keliolika metų, Lietuva bus dominuojama Rusijos ir praras nepriklausomybę.“

„Per keliolika metų?“ Gal ir tiek nereikės, bijosi Lietuvos patriotai. Jau 2004 metais Lietuvos prezidentas buvo pašalintas iš pareigų apkaltinus jį turint ryšius su Rusijos slapta policija ir didžiosiomis pramonės įmonėmis. Tas viskas rodo, kad prezidentas Vladimir Putin stengiasi atkurti Rusijos galybę Rytinėje Europoje.

Pabaltiečiams bet koks Rusiją erzinantis žingsnis yra pavojingas. Nesenai Estijos valstybės prokuroras apkaltino keturis vietinius rusus, kurie balandžio mėnesį, artėjant Antrojo pasaulinio karo pergalės paminėjimui, suorganizavo demonstracijas protestuoti prieš vyriausybės nutarimą perkelti sovietų kareivio paminklą iš sostinės į priemiestį. Rusiškoji spauda protestuotojus įnirtingai skatino.

„Mes turime pagrindo manyti, kad finansinė parama ir patarimai sukelti tuos neramumus atėjo iš Rusijos, — tvirtino prokuroras. — O mes po riaušių, kurios suparalizavo Estijos vyriausybę ir bankus tokiomis kibernetinėmis priemonėmis, suradome siūlą, kuris mus nuvedė prie Rusijos kompiuterių specialistų.“

„Tokios ir panašios riaušės vyksta, kai tuo tarpu tie trys kraštai bando atsispirti brukamam Rusijos energijos monopoliui, pvz., priešinant prieš didžiulį rusų-vokiečių planą Baltijos jūros dugne nutiesti dujų vamzdžius, kuriais rusiškos dujos tekėtų į Vakarų Europą, taip aplenkiant Baltijos kraštus, o tai reikštų tranzito mokesčių ir galimybės kontroliuoti bent tam tikrą dujų tekėjimą praradimą. Estija savo pasipriešinimą grindė gamtos saugos pagrindu. Jau vien faktas, kad buvęs Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder yra vienas iš šio projekto tarybos narių, pabaltiečiams kelia susirūpinimą“, — tęsė Ellick.

„Gazprom“, didžioji Rusijos naftos bendrovė, jau kontroliuoja daugiau negu 35 proc. Pabaltijo dujų bendrovių. Latvijai rusai atjungė nuo vieno seno naftos vamzdžių tinklo jau 2003 metais, o Lietuvą — nuo 2006 metų. Tokiu būdu abi valstybės buvo priverstos pirkti brangesnę naftą, atvežamą tanklaiviais. Rusai nurodo technines problemas, bet lietuviai ir latviai tuo netiki. Estijon plaukianti nafta buvo kelioms savaitėms sustabdyta tuo po tą įvykusių riaušių“, — primena Ellick.

Toks korespondentui Ellick parodytas gen. Kronkaitis pesimizmas dėl Lietuvos ateities yra netikėtas, nes tas pats Kronkaitis savo pasikalbėjime su žurnalistu Andriumi Navicku neatrodė toks pesimistas. Ten jis aiškiai pasisakė esąs ramus dėl išorinio Lietuvos saugumo, manydamas, kad nors ir ką Rusijos politikai sakyti, jos kariuomenė „nedrįstų Vakarams mesti karišką iššūkį“. Vis dėlto Kronkaitis apgailestavo, kad Lietuvos žmonėse jis mato didžiulį Rusijos dirbtinai skatinamą nusivylimą. Tą patį rodo ir apklausa, kurioje net 57 proc. Lietuvos gyventojų buvo tos nuomonės, kad reikalai toliau krypta į blogąją pusę.

Nusivylęs gal ir pats generolas, kuris Lietuvoje praleido dešimt darbščių metų, bandydamas atpratinti kariuomenę nuo sovietiško įpročio ir ženkliai modernizuodamas jos ginkluotę. Kai Kronkaitis įsitikino, kad jis Lietuvoje nepageidaujamas, pasitraukė net ir iš Gedimino Kirkilo sudarytos komisijos tirti Vytauto Pociūno žūties aplinkybes.

„Mes prisijungėme prie NATO ir ES, tikėdamiesi, jog tai mums suteiks saugumą, — baigdamas korespondentui Ellick sakė Indrė Makaraitytė, žurnalo „Atgimimas“ redaktorė. — Mes bijome Rusijos, nes matome, kad esame palikti vieni sau, kad mūsų Vakarų partneriai mūsų negins. Jie yra per naivūs suprasti Rusiją.“

25-toji Kultūrinių premijų šventė

DALĖ LUKIENĖ

JAV LB Kultūros Tarybos
pirmininkė

Lietuvių išeivijos kultūrine veikla galime džiaugtis, nes turime talėntingų individų, kurie sėkmingai aukoja savo laiką ir sugebėjimus kultūrinių renginių kūrimui ir įgyvendinimui. Galime džiaugtis dramos būrelių pastatytais spektakliais, daugelio puikių chorų ir solistų koncertais, įvairiomis meno parodomis, literatūriniais vakarais, liaudies ansambliais ir tautinių šokių vienetais, kurie neleidžia išeivijai pamiršti savo tautinių šaknų. Mūsų lietuviška spauda apšviečia mus lietuviams reikšmingomis žiniomis, praneša apie vykstančią veiklą ir renginius. Tas kūrybingas darbas atliekamas pašvenčiant savo laisvą laiką organizuojant, repetuojant, koncertuojant, rašant ir net aukojant savas lėšas, kad kūryba ir kultūrinė veikla klestėtų mūsų lietuviškoje išeivių visuomenėje.

Jau 1980 metais Ingridos Bublienės vadovaujama JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba, norėdama pagerbti visuomeniškai pasireiškiančius kultūrininkus, įsteigė Kultūrinės premijas. Premijų mecenatu sutiko būti Lietuvių fondas, jis kas metai Kultūrinių premijų laureatams įteikia po 1,000 dol. Premijoms skirti visuomenė siūlo kandidatus, juos pristatydamas JAV LB Kultūros Tarybos sudarytoms komisijoms: dailės, muzikos, teatro, tautinių šokių mokytojo(s), spaudos darbuotojo(s), radijo programos ir kartais net specialiai paskirtoms premijoms lietuviškoje veikloje pasižymėjusiam kultūrininkui. Komisija parinktus laureatus pristato JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkei(-ui) apdovanoti.

Šiais metais buvo paskirtos keturios Kultūrinės premijos dailės, muzikos, tautinių šokių mokytojo(s)

Rimas Čiurlionis.

ir spaudos darbuotojo(s) kategorijose. Premijos bus įteiktos gruodžio 7 dieną, 7 val. vakare, premijų šventėje, Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

Dailės premija – skiriama JAV lietuviams dailininkams, kurie dalyvauja kultūrinėje veikloje. Dailės premija apima visas meno formas: tapybą, grafiką, skulptūrą, fotografiją, keramiką ir tekstilę-audinius. 2007 metų Komisijos pirmininkė buvo Dalia Šlenienė, PLC Lietuvių dailės muziejaus direktorė. Jos gausi komisija, susidedanti iš meno žinovų ir menininkų, dailės premijos laureatu išrinko dailininką Rimą Čiurlionį.

Iki šiol Dailės premijas yra gavę šie dailininkai: Albinas Elskus, Vytautas Ignas, Algimantas Kezys, Ramojus Mozoliauskas, Kestutis Zapekus, Alfonsas Dargis, Vytautas Kašuba, Zita Sodeikienė, Elena Urbaitytė, Adolfas Valeška, Romas Viesulas, Viktoras Vizgirda, Eleonora Marčiū-

lionienė, Jurgis Daugvila, Ada Sutkuvienė, Magdalena Stankūnienė, Jadvyga Paukštienė, Juozas Mielulis, Rimas Vizgirda, Giedrė Žumbakienė, Vytautas Virkau ir Nomėda Grumada, premiją laimėjusi praeitais metais.

Muzikos premija – skiriama JAV lietuviams muzikams, kurie dalyvauja kultūrinėje veikloje. Muzikos premija apima dainos ir muzikos vienetus, kompozitorius, dirigentus, solistus ir muzikos instrumentalistus atlikėjus. Šių metų Komisijos pirmininkas yra Faustas Strolia. 2007 metų muzikos premija paskirta muzikui, chorvedžiui Stasiui Sližiui.

Muzikos kultūrinės premijas jau yra gavę muzikai: Petras Armonas, Alfonsas Mikulskis, Bronius Budriūnas, Jeronimas Kačinskas, Aleksandras Kučiūnas, Vytautas Marijošius, Alvydas Vasaitis, Andrius Kuprevičius, Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvas, Aldona Kepalaitė, Darius Polikaitis, Faustas Strolia, Rita Kliorienė, Manigirdas Motekaitis, Algirdas Brazis, Vytautas Strolia, Viktoras Ralys, Raimonda Apeikytė, Giedra Gudaškienė, Antanas Skridulis, meno ansamblis „Dainava“ ir Andrius Žlabys.

Spaudos darbuotojo(s)-bendradarbio(ės) premija – skiriama tiems, kurie dalyvauja JAV lietuviškoje spaudoje. Ypatingas dėmesys skiriamas tautiškumo, bendruomeniškumo, lietuvių telkinių veiklos, Lietuvos valstybingumo temoms. Apima žurnalistus, spaudos darbuotojus (korespondentus) bei redaktorius, kurie gauna tik nominalų atlyginimą, bet ne pilną algą.

Spaudos darbuotojo komisijos pirmininkas Petras Petrutis pranešė, kad šių metų spaudos premija paskirta Aleksui Vitkui.

Spaudos darbuotojo(s) premiją yra gavę: prel. Juozas Prunskis, kun. Pranas Garšva, Vytautas Meškauskas, Antanas Juodvalkis, Jurgis Janušaitis, Rūta-Kleva Vidžiūnienė, Juozas Žygas, Danutė Bindokienė, Antanas Dundzila, Bronius Nainys, Karolis Milkovaitis, Bronius Kviklys, Ignas Medžiukas, Edvardas Šulaitis, Algirdas Pužauskas, Bronius Juodelis, Romualdas Kriaučiūnas. Praeitais metais Spaudos darbuotojo premiją gavo Ramunė Kubiliūtė.

Tautinių šokių mokytojo(s) premijai kandidatą parenka Lietuvių Tautinių Šokių Institutas. Pirmininkė Danguolė Varnienė pranešė, kad 2007 metų premija paskirta Nijolei Pupienė.

Nijolė Pupienė.

Tautinių šokių mokytojos premijas yra gavę: Irena Smieliauskienė, Dalia Dzikiene, Rasa Poskočimienė, Antanina Bulotienė ir Gražina Reškevičienė, kuri premiją gavo praeitais metais. Taip pat 2006 metais LB Kultūros Tarybos Garbės Premija buvo apdovanotas Frank Zapolis, kaip ilgametis tautinių šokių puoselėtojas.

Gal dar keli premijų laureatai šiose suminėtos premijų kategorijose neišvardinti, būtų svarbu sudaryti išsamų sąrašą ir patikslinti, jei kuris laureatas per klaidą yra praleistas.

Stasys Sližys.

Danguolė ir Aleksas Vitka.

1949 metais paskelbtoje „Lietuvių Chartoje“, kuri jau ilgus metus savo tautiniais ir moraliniais principais yra JAV Lietuvių Bendruomenės veiklos kelrodis, rašoma: „Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Apreiškdamas tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus. Kiekvieno lietuvių priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.“

JAUNIMO CENTRUI ČIKAGOJE — 50 METŲ

Dariaus – Girėno lituanistinė mokykla

GERDA ČESIENĖ

Niekas negali gimtojo žodžio meilės giliau ir įskiepyti, ir išsaugoti, kaip tėvai.

Henrikas Nagys

Gage Park gyvenantieji lietuviai, bendruomenės pirmininkas V. Binkis, tėvai: V. Markevičius, Žukauskai, kartu su mokytoja M. Pėteraitiene, 1962 m. rudenį pasikvietė mokytoją J. Kavaliūną į steigiamą mokyklą susirinkimui.

Prie Western ir 55 gatvės buvo Gage Park valdiškas pastatas, kuriame vykdavo tos vietovės sporto ir kitokie užsiėmimai. To pastato rūsyje buvo keli tušti kambariai, kuriuos buvo pastebėję tėvai. Ir taip susidomėjęs J. Kavaliūnas kartu su savo talkininkais nuvyko tartis su pastato direktoriumi. Buvo sutarta, kad mokykla galės pasinaudoti dviem rūsių kambariais. Su džiaugsmu sutartą dieną nuvykus į Gage Park rūmus, direktorius staiga nutarė neįsileisti.

J. Kavaliūnas pažino L. Simutį ir jam išaiškino apie steigiamą mokyklą. Vyriausias Čikagos parkų pastatų direktorius buvo lietuvių kilmės Chomskis. Simučiui patarus, jis įsakė Gage Park direktoriui įsileisti mokyklą į rūšį.

Ir 1962 m. jau turėjom Dariaus-Girėno lietuvišką mokyklą.

Pirmaisiais metais dirbo mokytojai J. Kavaliūnas, M. Pėteraitienė, kun. F. Gureckas, V. Žukauskas, tautinių šokių mokytoja I. Ralienė, kurią vėliau pakeitė V. Namikas.

Vėliau pradėjo mokytojauti G. Česienė, E. Narutienė, F. Strolia, kun. J. Borevičius, SJ, J. Juozevičiūtė ir A. Račas.

Po trejų metų 1965-aisiais, J. Kavaliūno ir jo talkininkų pastangomis išrūpinta Nightingale valdžios mokykla 5300 Rockwell gatvėje. Patenkinti persikėlėme iš rūsių į puikias mokyklos patalpas.

1966 m. mokytojo J. Kavaliūno rūpesčiu mūsų mokyklą prisidėjo ruošiant pratimus. Mokytoja G. Česienė paruošė pratimus II skyriui, E. Narutienė ir J. Juozevičiūtė – III skyriui, J. Plačas – VI skyriui. Vėliau buvo išleisti E. Narutienės pratimai V skyriui. Tai buvo didelė pagalba mokytojams.

Tais pačiais metais J. Kavaliūnas, mokyklos įsteigėjas, pasitraukė iš vedėjo pareigų. Jo vietą užėmė J. Plačas, visą savo gyvenimą paskyręs lietuviybės išlaikymui.

Pradėtas leisti laikraštėlis „Lituanika“, siekiant, kad mokiniai daugiau rašytų. J. Plačas redagavo „Tėvynės žvaigždutę“ „Draugo“ laikraštelyje.

Atėjo ir mūsų lauktieji 1972-ieji metai. Jaunimo centre, naujai pastatytoje dalyje, įsikūrė Dariaus-Girėno mokykla. Pakilia nuotaika pradėjome mokslo metus.

Užėmėme klases. Jos nebuvo tokios erdvių kaip valdiškoje mokykloje. Teko panaudoti ir antrojo aukšto (senoje dalyje) kelis kambarius. Kiekviena klasė turėjo savo mokytoją. Mokykloje, kaip ir anksčiau, veikė 8 skyriai, vaikų darželis. Buvo ir specialios klases nemokantiems lietuviškai.

Vyko įvairūs parengimai: Kalėdų eglutė, Motinos dienos minėjimai, mokslo metų pabaiga. Dainuodavo, šokdavo ir deklamuodavo skyrių mokiniai. Mokykla dalyvavo ir dainų šventėje Kanadoje. 1976 m. net teko pasirodyti lietuvių televizijoje. Tėvų

Dariaus-Girėno mokykla.

komitetas kaupdamas lėšas ruošdavo pokylius, koncertus, išleido 15 ir 20 metų jubiliejaus knygetes, surengė Raimondos Apeikytės pianino recitalį.

Slinko metai ir mokinių skaičius mažėjo ne tik Dariaus-Girėno, bet ir K. Donelaičio mokyklose. Tėvai nutarė mokyklas sujungti ir taip Jaunimo centre atsirado Čikagos lituanistinė mokykla, kurios vedėja J. Dovilienė, buvusi mūsų mokyklos mokytoja.

Straipsnis paimtas iš netrukus pasirodysiančio jubiliejinio Jaunimo centro 50 metų sukakčiai paminėti skirto leidinio.

Anatolijus Kairys

PARTIZANAS PRIEŠ MIRTĮ

Sudiev kovos draugai ištikimieji,
Lašėti baigia kraują iš širdies...
Sudiev miškai, sudiev laukai gimtieji,
Teneužgęsta jums aušra Vilties.

Aš mirštu, bet esu nenugalėtas,
Kova nepasibaigia mirtimi, —
Nauji būriai ateis į mano vietą —
Tėvynės laisvė, broliai, nemari.

Neišeinu, oi ne, iš savo žemės,
Aš atsisveikinu ją laikinai.
Iš meilės Laisvei mes stiprybę semiam,
Iš meilės Laisvei gimsta milžinai.

Eilėraštis skirtas lapkričio 23 d.
Lietuvos kariuomenės dienai.

Lietuvos kariuomenės 89-ųjų metinių minėjimui skirtų valstybinių apdovanojimų įteikimo ceremonijoje.

www.president.lt

Jonas Kavaliūnas, vysk. Paulius Baltakis ir prel. Algimantas Bartkus.

Jono Tamulaičio nuotr.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Gyvenimas minų lauke

Premjero G. Kirkilo gyvenimas paskutiniu metu — ne rožėmis klotas. Eltos nuotr.

Pagrindinė gija Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime, paradoksalu, ne kitų metų biudžeto svarstymas, ne kova su korupcija, ne socialinės atskirties mažinimas, bet lietuviškų oligarchų kova. Dar kartą galime įsitikinti, kiek Lietuvos politikai priklauso nuo turtingų rėmėjų. Bet kuriuo atveju, geriau tai žinoti, nei gyventi iliuzijų pasaulyje. Kai geriau suvoki situaciją, kurioje gyveni, daugiau vilties, jog gali ją pakeisti.

Socialdemokratų politikų sandomis su VP Market (jai priklauso Vakarų skirstomieji tinklai ir didžiausias maisto parduotuvių tinklas) bendrove dėl bendro verslo projekto — naujos atominės elektrinės — nuo pat pradžių kėlė daug klausimų. Kodėl toks sandomis nėra viešai diskutuojamas, slepiamos jo detalės? Ar iš tiesų jis reikalingas visiems Lietuvos žmonėms, ar tik vienam verslo konglomeratui, kuris taps didžiausiu Lietuvoje ir galės diktuoti savo valią? Kodėl viskas daroma paskubomis? Deja, nuo

pat pradžių atvirai VP Market simpatizuojančios didžiosios žiniasklaidos priemonės ryžtingai tirpdė bet kokias abejones.

Meškos paslaugą atliko ir konservatorių vadovybės ryžtas remti socialdemokratų vyriausybę, nereikalaujant aiškių atsakymų. Neatsitiktinai, gana plačiai spėliota, kad noras gauti VP Market paramą per rinkimų kampaniją yra viena svarbiausių priežasčių, sulipdančių Kirkilą ir Kubilių. Norėtųsi tikėti, kad tokios kalbos neturi pagrindo. Pagaliau, juk konservatorių ir socialdemokratų draugystė baigėsi pačiu netinkamiausiu VP Market metu.

Tai, kad privatus verslas dalyvauja nacionalinės reikšmės strateginiuose projektuose nėra kažkas neįvengiamai ydingo. Blogai tai, kad valstybės pareigūnai, kurie derasi su privačiu verslu dėl bendro projekto, regis, nėra suinteresuoti ginti valstybės interesus ir nuolaidžiauja partneriams. Susidaro įspūdis, kad viskam

diktuoja ne valstybės interesai, bet VP Market susidarytas verslo planas. Spėju, kad, kaip paprastai nutinka, verslininkams koją pakišo godumas. Jei VP Market būtų pasitenkinęs tuo, kad turi galimybę dalyvauti pelningame versle (beje, vien dėl to šio verslo konglomerato akcijos biržoje pakilo dešimtis kartų), verslininkai būtų galėję uždirbti nemažus pinigus. Tačiau jie panoro daugiau, sumanė padidinti savo pelnus, užspeisdami į kampa valstybę. Vyriausybė su tuo taikstėsi, opozicija murmėjo tik pusbalsiu. Gali būti, kad VP Market būtų pavykę, jei ne kitų įtakingų verslo grupių kontrataka.

Viskas prasidėjo, kai verslo susivienijimo MG Baltic (nuo prekybos alkoholiu pradėjusi bendrovė, vėliau išplėtusi savo veiklą ir šiuo metu valdanti taip pat ir LNK televizijos kanalą bei alfa.lt internetinį portalą) vadovas paskelbė Lietuvos žiniasklaidoje mįslingų sentencijų apie tai, kad viskam yra saikas. Darius Mockus metė pirštinę VP Market vadovybei, pareikšdamas, kad naujos atominės elektrinės projektas neskaidrus ir valstybei nenaudingas.

Po šio akibrokšto, prasidėjo tikras oligarchų karas. „Lietuvos rytas“ paskelbė kontrsmūgį D. Mockui. VP Market pareiškė turinti duomenų, kad D. Mockus yra susijęs su Rusijos slaptojomis tarnybomis, jog MG Baltic siekia destabilizuoti padėtį Lietuvoje. Mockus savo ruožtu pažėrė argumentų prieš elektrinės projektą. Beje, keisčiausia, jog visi šie argumentai buvo ne kartą kartoti, tačiau jie nedomino Gedimino Kirkilo, ministro.

Pavyzdžiui, solidus Lietuvos ekonomistas Raimundas Kuodis jau daugiau nei metus kartoja, kad tai, ką siūlo VP Market ir Vyriausybė, yra didžiausia per visą atkurtos Nepriklausomybės laikotarpį aferra. Deja, dar kartą galėjome įsitikinti, kad gyvename veikiau oligarchinėje nei demokratinėje sistemoje, kai vieną oligarchą gali pažaboti nebent kitas, bet ne politikai, operatyvinę veiklą vykdančios institucijos.

Na, o didžiausiu skandalu reikėtų vadinti išaiškėjusį faktą, kad „trigalvio slibino“ vadinamąją naujos elektrinės statybos projektą parengė ne Vyriausybė, o verslininkai. Jie pristatė Vyriausybei savo norus, Kirki-

las su kolegomis juos paprasčiausiai patvirtino ir perdavė svarstyti Seimui.

Išaiškėjus tokiui faktui, Kirkilui vertėtų nedelsiant atsistatydinti. Beje, dar vienu smūgiu galima vadinti pasigirdusias įkyrias kalbas, kad Seimo nariams buvo žadamos didžiulės pinigų sumos už tai, kad jie palaimintų „trigalvio slibino“ projektą.

Panašu, jog Lietuva yra tapusi politinių minų lauku. Bėda ta, kad patys šias minas čia įstatėme. Taip, neabejotinai Rusijos valdžia yra suinteresuota valdyti procesus Lietuvoje, daryti įtaką tiek ekonominiams, tiek politiniams gyvenimui. Tai nebūtų lengva pasiekti, jei ne mūsų pačių nenumaldomas godumas ir abejingumas valstybei.

Koktu žiūrėti į tai, kaip praėjusią savaitę elgėsi Kirkilas. Jis labai priminė žmogų, kuris įlipo į mėsą, nervinasi, kad visi pradeda jausti nuo jo sklindantį kvapą, tačiau neturi valios ar galimybės nusiprausti, persirengti ir vis labiau klimpsta bei nervinasi. Tuo labiau, kad kasdien gauna smūgį po smūgio savoje partijoje. Buvęs pirmininkas Algirdas Brazauskas ne tik neparemia, bet atvirai skandina. Vilniaus socialdemokratų vadovas Algirdas Paleckis neslepia simpatijų MG Baltic.

Pasak politikos apžvalgininko Daliaus Stanciko, šiandien jau verta klausyti — ar išlaikys Vyriausybė iki Kalėdų? Panašu, jog Kirkilas nebereikalingas ir pačiai partijai, nes, krenant jo populiarumui, jis tampa ne varikliu, bet balastu, prieš artėjant Seimo rinkimams. Kita vertus, VP Market jokių būdu dar nepralaimėjo karo nei dėl „trigalvio slibino“, nei dėl dominavimo Lietuvos gyvenime. Tuo labiau, kad, panašu, jog šios bendrovės pusėje yra tiek „Lietuvos rytas“, tiek TV3 televizija, tiek Valstybės saugumo departamento vadovybė. Kova tęsiasi. Tai reiškia, kad ir toliau bus daug griuvėsių ir daug rūko. Bent jau kitų metų biudžetas, regis, nebus didžiule pasipirtimi valstybės gyvenimui, iliustracijos procesas strigs. Kita vertus, būkime sąžiningi — kol neišsilydysime visų ligų, negalime tikėtis gyventi kaip sveikas organizmas. Todėl nėra vien blogai, kad oligarchai pykstasi tarpusavyje, blogiau, kai jie sutartinai kovoja prieš valstybę.

Lietuvos žmonės gausiau aukoja

Atkelta iš 1 psl.

jog vien kruopomis neišsimaitinsi“, — sakė D. Žebrauskaitė.

Ankstesnių akcijų metu žmonės vangiai aukojo džiovintus vaisius ir sutirštintą pieną, bet šįmet savanoriai ir šių produktų pririnko nemažai. Daugiausia vaisių ir pieno vargstantiesiems nupirko klaipėdiečiai.

Kai kurie gyventojai savanoriams nešė ir į būtiniausių produktų sąrašą neįtraukto maisto. „Pirko ir savo nuožiūra — kečupo, marinuotų agurkų, šviežių vaisių“, — teigė B. Stapulionienė.

Ši „Maisto banko“ labdaros akcija Lietuvoje vyko penktus metus. D. Žebrauskaitė pastebėjo, kad gyventojai skurstantiesiems aukoja vis daugiau. Pasitaikė žmonių, kurie prekybos centruose maistą rinkusiems savanoriams produktų atstūmė pilnus vežimėlius.

Visas gyventojų nupirktas maistas atiteks labdaros valgykloms, vaikų dienos centrums, organizacijoms, prižiūrinčioms senelius, neįgaliuosius, skurstančius.

Vilnius, lapkričio 26 d. (ELTA) — Atstatomuose Valdovų rūmuose bus atkuriamos koklinės krosnys — šiam tikslui Valdovų rūmų paramos fondas rengiasi skirti apie 100,000 litų. Valdovų rūmuose bus atkurta net 12 unikalių trijų laikotarpių — gotikos, renesanso ir manierizmo — krosnių ir daugiau kaip 10 židinių.

Pasak Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ archeologijos skyriaus vedėjo dr. Gintauto Rackevičiaus, Vilniaus žemutinės pilies koklių kolekcija stebina ne tik menine verte, bet ir jų gausa. Pilies teritorijoje surasta viena iš didžiausių Rytų Europoje viename objekte surastų koklių kolekcijų — daugiau kaip 7,000 koklių su pavaizduotais skirtingais siužetais.

Net iš smulkiausių rastų koklių šukių specialistai, remdamiesi visai žinomais ir pasiekiamais šaltiniais, sugeba išvelgti siužetus, rasti prototipus ir atkurti krosnies visumą. Vienai krosniai buvo naudojama per 300 koklių, nuo patalpos aukščio priklausė ir krosnies aukštis — nuo 3 iki 5 metrų, o tokia koklinė krosnis tarnaudavo apie 30 metų.

Pasak archeologų, XV a. pabaigoje — XVI a. pradžioje gotikinius

Atstatomų Valdovų rūmų skliautai.

Valdovų rūmus puoš krosnys

rūmus papuošė renesanso epochai būdingos krosnys iš daugiaspalvių glazūra dengtų koklių. Krosnių karnizai buvo dekoruoti valdovų ir didikų herbais bei fantastinėmis scenomis.

Apie 1520—1530 m. rūmus išplėtė ir renesanso stiliumi perstatė

Žygimanto Senojo žmonos Bonos Sforcos pakviesti italų architektai. Interjerą puošė daugiaspalvių koklių krosnys. Po 1610 m. gaisro, remontuojant rūmus, Vazų dinastijos herbai papuošė langų angas, židinius, sienas. Vėliau Valdovų rūmų krosnis puošė ir kitų didikų herbais.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Vakarai pasmerkė OMON veiksmus

OMON milicininkai.

Wikimedia.org nuotr.

Sankt Peterburgas, lapkričio 26 d. („Reuters“/BNS) — Rusijos milicijos specialiosios pajėgos sekmadienį panaudojo guminius vėzdus prieš prezidento Vladimir Putin politikai „Nepritariančiųjų žygio“, kuriam valdžia nedavė leidimo, dalyvių.

Sulaikyta dešimtys žmonių, tarp jų — Dešiniųjų jėgų sąjungos (SPS) vadovai Boris Nemcov ir Nikita Belych.

Išvakarėse per panašų žygį Maskvoje milicija sulaikė vieną iš opozicijos vadovų — buvusį pasaulio šachmatų čempioną Gary Kasparov, kuris tą pačią dieną buvo nuteistas penkių parų arešto už nesankcionuotos akcijos, subūrusios iki 3,000 žmonių, organizavimą. Liudininkai tvirtino, kad milicininkai elgėsi ramiau nei pavasarį, kai guminėmis lazdomis „ramino“ nepritariančiuosius prezidento politikai.

Sekmadienį Peterburgo Nevos prospekte, netoli Ermitažo, susirinko keli šimtai V. Putin oponentų. Jiems pamėginus sustabdyti eismą, milicininkai ėmė suiminėti žmones.

Pasak Vyriausiosios vidaus reikalų valdybos atstovo, sulaikyta keliasdešimt žmonių.

B. Nemcov, kurį parlamento rinkimuose dalyvaujanti SPS ketina kelti kandidatą į prezidentus 2008 metų rinkimuose, kalbėjo Peterburge vykusiame mitinge.

„Svarbiausia, kad Putin draudžia aptarinėti. Norime paklausti jį, Putin, kodėl taip veši korupciją? Valdžia pasiuntė OMON todėl, kad ji silpna“, — tesuspėjo pasakyti politikas, kurį sučiupo penki omonininkai ir nunešė į autobusą.

„Reuters“ fotoreporteris Aleksandr Demjančuk pranešė, kad vienas milicininkų tyčia sudaužė kamerą, jam bandant užfiksuoti mitingo dalyvių sulaikymą.

JAV ir Europa pasmerkė vieno protesto akcijos organizatorių, buvusio šachmatų pasaulio čempiono G. Kasparov areštą ir pareiškė susirūpinimą dėl agresyvaus valdžios bendravimo su nesutinkančiaisiais stiliaus.

Lugovoj galėjo tapti nužudymo vykdytoju, to nenorėdamas

Londonas, lapkričio 26 d. (BBC) — Didžiosios Britanijos televizijos kanalas „BBC Two“ sekmadienį parodė dokumentinį filmą apie buvusio Rusijos specialiųjų tarnybų karininko Aleksandr Litvinenko mirtį.

Kaip savo naujienų svetainėje rašo BBC, filme, kuris pavadintas „Labiausiai ieškomas žmogus Britanijoje“ (Britain's Most Wanted), daroma prielaida, jog jeigu verslininkas Andrej Lugovoj buvo susijęs su nuodijimu, jis galėjo tapti A. Litvinenko nužudymo vykdytoju, to nenorėdamas, ir galėjo nežinoti, kad įberta medžiaga bus mirtina.

Į žinomo britų žurnalisto, Londono laikraščio „Sundy Times“ korespondento Maskvoje Mark Franketti, juosta yra įtrauktas interviu su pačiu A. Lugovoj, kurį Britanijos prokuratura laiko pagrindiniu įtariamuoju dėl A. Litvinenko nužudymo, taip pat su buvusiu SSRS KGB karininku, Valstybės Dūmos deputatu Aleksandr Kondauru.

Filme taip pat kalbama su radijo stoties „Echo Moskvy“ vyriausiojo redaktoriaus Aleksej Venediktov ir jo

kolegomis žurnalistais Vladimir Pozner ir Sergej Dorenko.

M. Franketti nedaro tvirtų išvadų, bet jam atrodo labai įdomi teorija, pagal kurią A. Lugovoj galėjo būti tik pėstininkas kur kas didesniame žaidime.

Buvęs KGB darbuotojas, dabartinis deputatas A. Kondauras sakė, kad jeigu jis būtų sumanęs tokią operaciją, vykdytojui visko nebūtų pasakojęs.

„Pavyzdžiui, jeigu aš būčiau paskirtas atlikti tokią operaciją, ir jeigu joje dalyvautų Lugovoj, aš papasakojčiau jam kiek galima mažiau, — sakė A. Kondauras. — Jam gali nervai neišlaikyti. Arba jis pasakys: aš buvau su juo pažįstamas, jis man po to naktimis sapnuosis. O kas bus, jeigu jam rankos ims drebėti ir jis išbėrs ne ten?“

„Agentai visada naudojami, nesakant jiems visų operacijos smulkmenų. Jeigu jis kaip nors buvo su tuo susijęs, jis tikriausiai nežinojo galutinio tikslo. Tiksliau, jis nežinojo, kuo tai baigsis, — mano deputatas, išdirbęs „organuose“ 22 metus.

EUROPA

BUKAREŠTAS

Rumunijoje šį savaitgalį per pirmuosius rinkimus į Europos Parlamentą opozicinės partijos pasiekė pergalę prieš ministro pirmininko Calino Tariceanu Nacionalinę liberalų partiją, pirmadienį parodė pirmiausiai rezultatai. Pirmąją vietą su 29,23 proc. balsų užėmė opozicinė Demokratų partija, artima prezidentui Traian Basescu. Antra liko kita opozicinė Socialdemokratų partija, surinkusi 21,65 proc. balsų. C. Tariceanu Nacionalinė liberalų partija liko trečioje vietoje su 13,15 proc. balsų. Rinkėjų aktyvumas buvo mažas ir siekė 28,38 proc., tačiau tai yra maždaug vidutinis rinkimų į Europos Sąjungos (ES) parlamentą rodiklis pokomunistinėse valstybėse.

ZAGREBAS

Kroatijos valdantieji konservatoriai per sekmadienio rinkimus nedidele persvara išsiveržė į priekį, rodo preliminarūs rezultatai. Per rinkimų kampaniją daugiausiai dėmesio buvo skiriama korupcijai, darbo vietų klausimui ir būsimai narystei Europos Sąjungoje. Suskaičiavus 53 proc. balsų buvo paskelbta, kad konservatorių Kroatijos demokratinė sąjunga (HDZ) turėtų gauti 61 vietą parlamente, o opozicinė Socialdemokratų partija (SDP) — 57 vietas. HDZ tokia persvara neužtikrintų svarios daugumos. Rinkėjų aktyvumas buvo maždaug 64 procentai.

PARYŽIUS

Viename Paryžiaus priemiestyje po sekmadienio avarijos, kai per susidūrimą su policijos automobiliu žuvo du paaugliai, įpykę jaunuoliai padeginėję pastatus ir parduotuves, be to, padegę policijos nuovadą, pranešė policija, kuri nurodė, kad per neramumus buvo sužeistas 21 policininkas ir ugniagesys. Viljė le Belio policijos nuovada buvo padegta, o kaimyninio Arnuvilio policijos nuovada — nusiaubta. Policija nurodė, jog yra pranešimų apie „grupeles, kurios atakuoja parduotuves, praėvius ir

vairuotojus“, kad juos apiplėštų. Sulaikytas vienas įtariamasis su papuošalais iš apvogtos parduotuvės Viljė le Belyje.

JAV

WASHINGTON, DC

Prezidentas George W. Bush pirmadienį pradėjo tris dienas trukusiančią intensyvią diplomatinę veiklą dėl JAV remiamos taikos konferencijos ir susitikis su Izraelio ir palestiniečių vadovais. G. W. Bush, kuris sekmadienį sakė, jog yra „asmeniškai įsipareigojęs“ išspręsti dešimtmečius trunkantį Artimųjų Rytų konfliktą, atskirai priims Izraelio premjerą Ehud Olmert ir palestiniečių prezidentą Mahmud Abbas, kurie savaitgalį atvyko dalyvauti minimoje konferencijoje, antradienį įvyksiančioje Annapolis mieste, Maryland.

RUSIJA

SANKT PETERBURGAS

Rusijos prezidentas Vladimir Putin pirmadienį apkaltino Washington prisidėjus prie Vakarų stebėtojų boikoto ir sakė, kad jo tikslas yra diskredituoti Rusijos Dūmos rinkimus. Tas Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) rinkimų stebėtojų sprendimas „buvo priimtas rekomendavus JAV valstybės departamentui. Atsižvelgsime į tai palaikydami su šia šalimi tarpvalstybinius santykius“, — sakė V. Putin. „Tikslas yra delegitimizuoti rinkimus, bet jie ir šio savo tikslo nepasiekė, — pareiškė jis, atsakydamas į projekto „Šalies profesionalų komanda“ laureatų klausimus. — Rinkimai įvyks laikantis esamų įstatymų“.

PIETŲ AMERIKA

BOGOTA

Kolumbijos prezidentui apkaltinus Venesuelos vadovą siekiant Bogotoje marksistų vyriausybės, o Karakasui „iššaldžius“ dvišalius santykius, šios dvi valstybės pirmadienį susidūrė su didžiausia pastaraisiais metais tarpusavio santykių krize. Venesuelos prezidentas Hugo Chavez anksčiau sakė, kad deda dvišalius santykius „į šaldymo kamerą“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI

Grand Rapids
LB apylinkėje

Kalėdinė eglutė ir pokylis

Lietuvių Bendruomenės Grand Rapids apylinkės valdyba maloniai kviečia visus apylinkės bei toliau gyvenančius tautiečius ir draugus į Kalėdų eglutę ir pokylį **gruodžio 15 d., šeštadienį, 6:30 val. v. Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje** (1433 Hamilton Ave. NW, Grand Rapids, MI). Prašom atvykti su šeimomis, anūkais ir draugais kartu pabendrauti ir pasilinksinti.

Valdyba vaišins visus šilta vakariene ir kavute. Prašom atsinešti tik saldumynų (tortų, pyragų, sausainių) bendram stalui ir dovanėlių kalėdinėms varžytinėms-aukcionui.

Gros kalėdinė muzika, vyks kalėdinis aukcionas, vaikams — žaidimų ir darbėlių stalas, tą dieną specialiai iš šiaurinės Lietuvos jau pažadėjo atskristi su lietuviškomis rogėmis per šiaurinę Michigan tikras Kalėdų senelis su dovanomis.

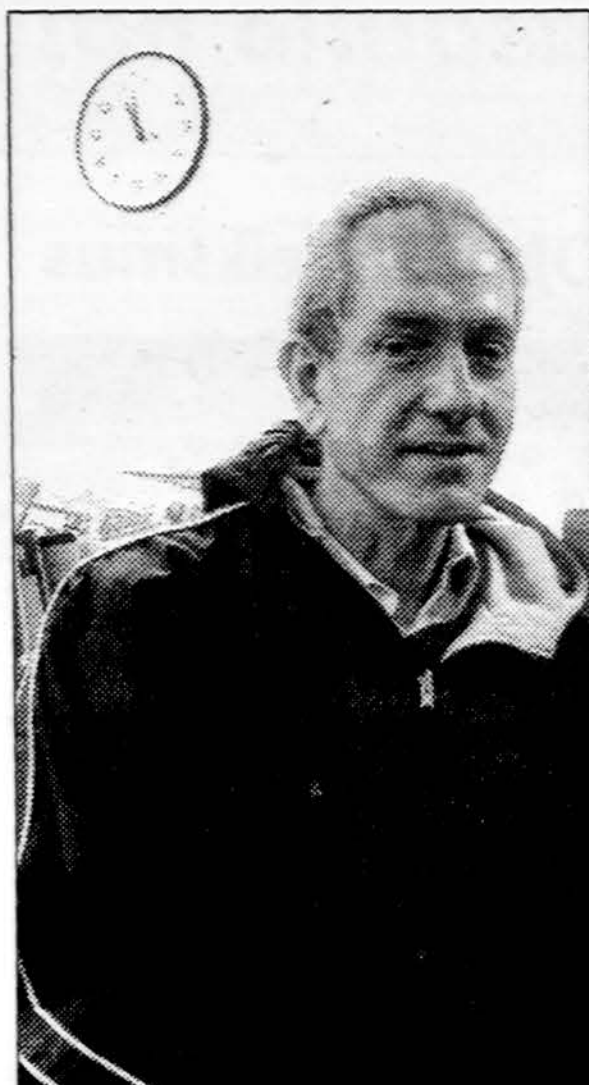
LB valdyba prašo iš anksto **iki gruodžio 7 d.** pranešti apie asmenų, šeimų, vaikų ir svečių dalyvavimą telefonu arba elektroniniu paštu valdybos išdėstymui Jonui Treškai Jr.: 616-446-9717; jptreska@comcast.net arba pirmininkei Sigilei Conway:

616-891-2273, sigileconway@hotmail.com.Metinė rinkliava
BALFui

Metiniuose apylinkės susirinkimuose renkami įvairūs komitetai specialioms darbams vykdyti. Tradiciškai spalio mėnesį apylinkės BALFo komitetas organizuoja rinkliavą BALFo daugelio metų labdaros darbams paremti. Komitetui vadovauja Sofija Lastienė ir dr. Benius Kušlikis. Šiais metais jie surengė sėkmingą vajių, surinko 540 dol. ir juos persiuntė BALFo centrui Čikagoje.

Lietuvių fondo narių metinis
prisiminimas

Lapkričio 18 d. lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje per sekmadienio Mišias už mirusius ir gyvus Lietuvių fondo narius meldėsi ir juos prisiminė visi parapijiečiai. Mišias atnašavo LF narys klebonas kun. Dennis Morrow, maldas lietuviškai skaitė LF narys dr. Benius Kušlikis, lietuviškas giesmes giedojo parapijos choras, aukas nešė LF įgaliotinė Gražina ir LF direktorius Vytautas Kamantai.

Dr. Benius Kušlikis, vienas iš buvusių LB Grand Rapids apylinkės valdybos pirmininkų, šiuo metu su Sofija Lastiene dirba apylinkės BALFo komitete.

Amerikiečių dienraštis apie
Šv. Petro ir Povilo mokyklą

Vietiniame „Grand Rapids Press“ dienraštyje buvo išspausdintas straipsnis su nuotraukomis apie Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklą, mokytojus ir mokinius, jų specialias programas ir mokslą. Straipsnyje ir nuotraukose buvo minima aštuntokė Karolina Jevaltaitė, daug padedanti jaunesnėms mokyklos mokinėms. Jos šeima į Grand Rapids atvyko iš Lietuvos prieš šešerius metus.

Įvaikinti vaikai iš Lietuvos

Grand Rapids apylinkėje keliose šeimose gyvena 5 įvaikinti vaikai iš Lietuvos. Viena iš jų yra mergaitė su negalia (ji nevaldo savo kojų ir gali judėti tik su vežimėliu). Su įvaikintų vaikų tėvais ryšį palaiko LB apylinkės valdyba. Tiems tėvams labai daug padėjo Bethany Christian Services — didelė ir gerai žinoma amerikiečių organizacija, kuri rūpinasi našlaičiais, vaikų su negalia globa ir jų įvaikinimu daugelyje kraštų. Ji įsikūrusi Grand Rapids mieste, jos darbuotojai lankosi Lietuvoje, tvarko reikalingus dokumentus ir rūpinasi įvaikintų vaikų gerove bei jų tolimesnių ryšių palaikymu su lietuviais.

Lapkričio 17 d. Šv. Petro ir Povilo parapijos ir LB apylinkės atstovai buvo pakviesti į metinį tos organizacijos renginį susitikti su jos prezidentu, išklausti paskaitų, susipažinti su daugelio našlaičių pasaulyje padėtimi ir padėti tas problemas spręsti per parapijas, bendruomenes, organizacijas ir šeimas. Lietuviams atstovavo Gražina Kamantienė, dirbanti su ta negalia mergaite, palaikanti ryšius su įvaikintų vaikų tėvais ir padedanti Bethany Christian Services darbuotojoms, keliaujančioms į Lietuvą.

Irako karas palietė
LB apylinkę

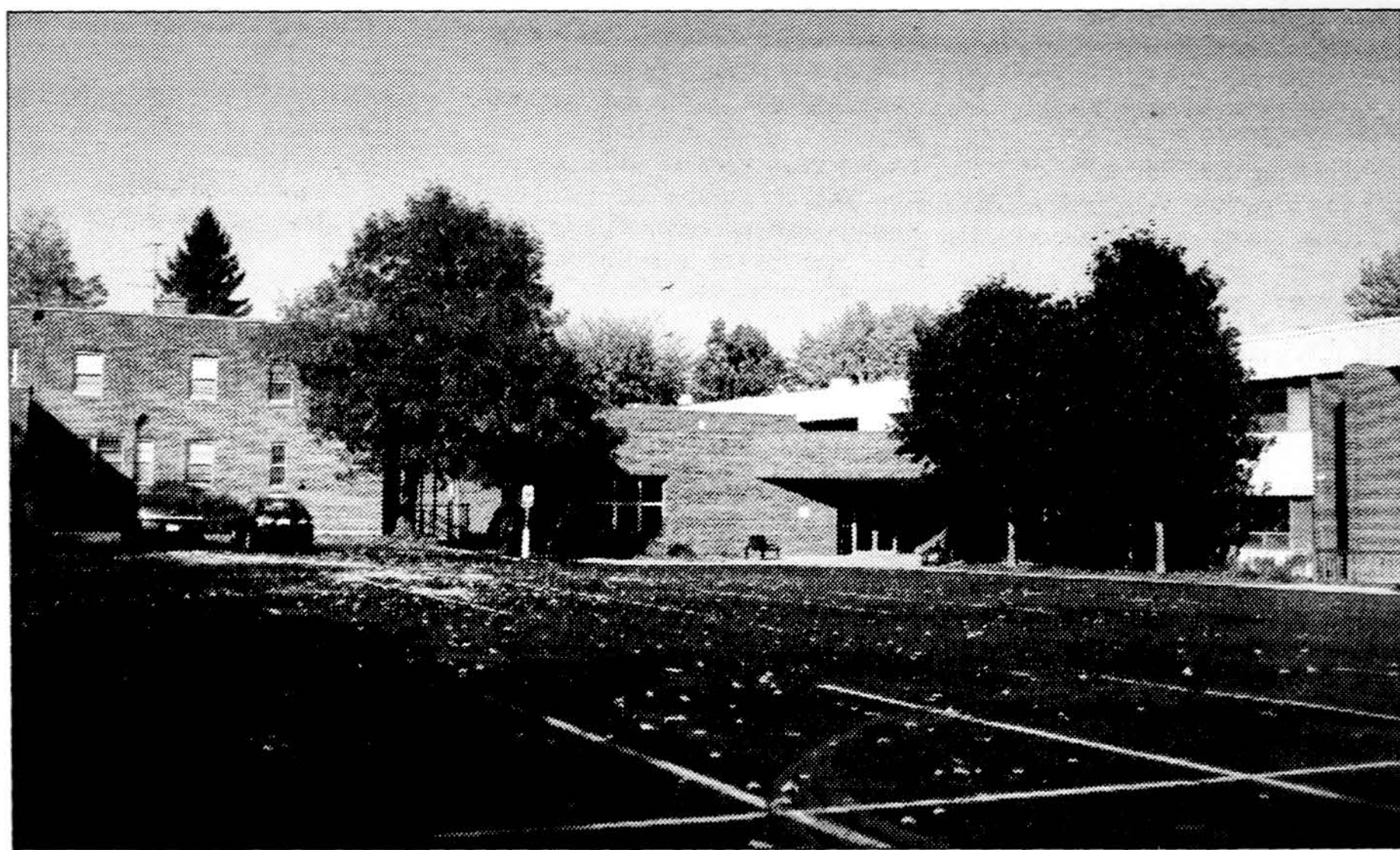
LB apylinkės valdybos pirmininkės Sigilės Savukynaitės vyras Steven Conway jau antrą kartą turėjo išvykti į Iraką, laikinai palikdamas žmoną ir dukrelę Simoną. Jis anksčiau tarnavo JAV aviacijoje, o dabar jau antrą kartą buvo pašauktas kaip atsargos karininkas.

Prieš kelis metus Irako kare žuvo LB apylinkės narių Kazio ir Adelės Žygų anūkas, JAV kariuomenės karys. Jo laidotuvis vyko Grand Rapids mieste, apie jas daug rašė amerikiečių spauda, buvo nuleistos Grand Rapids miesto ir Michigan valstijos vėliavos pagerbiant jo gyvybės auką ir atmintį. Jauno kario mirtį skaudžiai išgyveno didelė Žygų giminė, pažįstami ir apylinkės lietuviai.

Reklamos per televiziją

Per Grand Rapids televiziją prieš Kalėdas yra dažnai reklamuojama „Toys for Tots“ programa. Toje reklamoje gražiai besišypsodamos nusi-filmavo Uršulės Astrienės anūkę (sūnaus Antano ir Ritos Astrų dukra) Melissa su savo dukrele Ellie Sagorski. Malonu matyti gražias lietuvaites per TV. Močiutė Uršulė neseniai atšventė 95-tąjį gimtadienį. Anksčiau ji kiekvienais metais važiuodavo į Balzeko muziejų Čikagoje ir ten prieš Vėlykas mokė murgučių puošimo meno. Prieš Kalėdas ji darydavo labai gražius šiaudinukus. Jos namai yra kaip lietuviškos tautodailės muziejus.

Jonas Treška Jr.

Pirmoje: Šv. Petro ir Povilo parapijos mokykla, kurios salėje gruodžio 15 d. įvyks LB Grand Rapids apylinkės Kalėdų eglutė.

Tel. 773-476-2242

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ
nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

REMkite
DRAUGO FONDA —
RŪPINKITĖS
„DRAUGU“!Tel. 773-542-9737 • www.draugu.org

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ

Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 8

Parapijos stiprėjimas

Ne viskas lengvai sekėsi kun. Vyšniauskui klebonavimo pradžioje – atsiradavo prieštaraujančių klebono planams ar net bandančių trukdyti ir susirinkimus įtraukti į ginčus. Tačiau klebonas visiems aiškiai pasakė: „Čia nėra nei suvalkiečio, nei žemaičio, visi mes esame lietuviai ir todėl privalome vieningai dirbti.“ Jo tvirtas nusistatymas ir aiški linija išsklaidydavo abejones.

Bažnyčia buvo pastatyta ir klebonas ėjo prie naujų planų – įsigyti lietuviams nuosavas kapines. Tuo metu norint įsigyti Cote des Neiges kapinėse savo plotą, kaina buvo nedidelė, bet dėl turimų bažnyčios statymo skolų, pirkimas buvo atidėtas tolimesniam laikui. Buvo gautas arkivyskupo leidimas ant likusios žemės ploto šalia bažnyčios statyti parapijinę mokyklą, bet ir vėl dėl pinigų trūkumo nebuvo galima pradėti statyti. Tėvai šeštadieniais suveždavo vaikus į parapijos salę, kur pats klebonas, padedamas klieriko Jurgio Šimkaus, mokindavo vaikus. Buvo mokoma lietuviškai, angliškai ir prancūziškai. Vėliau klebonas išsirutino valdžios apmokėjimą mokytojams ir gavo patalpas vietinėse mokyklose. Pirmoji mokykla buvo prie St. Eusebe parapijos mokyklos Fullon gatvėje (mokytoja M. Malinauskaitė); antrąją Pointe-St-Charles rajone (mokytoja E. Budriūtė) lankė 40 vaikų. Vėliau buvo įsteigtos mokyklos Ville Emard ir Rosemont rajonuose.

Tuo laikotarpiu be veikiančios šv. Kazimiero draugijos įsisteigė daug kitų draugijų: šv. Onos, šv. Elzbiotos, šv. Jono evangelisto, šv. Pranciškaus – tretininkų, gyvojo rožančiaus ir kitos. Susiorganizavo vaidintojų grupė, pastačiusi daugybę veikalių: „Kantrijoji Elena“, „Gražioji Magelona“, „Genovaitė“, „Kęstutis“, „Kalėdų stainele“. Pradžioje klebonas pats režisavo vaidinimus.

1917–1918 metais į šv. Kazimiero parapiją, prašydami aukų nukentėjusiems nuo karo šelpiti, kreipėsi Lietuvos vykdomasis komitetas Šveicarijoje ir Tautos Fondas, Lietuvos vyskupas A. Karosas, Vatikano kardinolas Gasparini. Šiuos laiškus klebonas pristatė Montreal arkivyskupui, kad gautų leidimą aukoms rinkti. Todėl ir bažnyčioje buvo renkamos aukos Lietuvai išlaisvinti.

Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, klebonas surengė eiseną Montreal gatvėmis, taip iškeliant į viešumą Lietuvos vardą. Vertė į anglų ir prancūzų kalbas žinias apie atgimstančią Lietuvą, surinko 2,000 parašų ir išsiuntė petičiją Anglijos valdžiai ir aukštiesiems dvasininkams su prašymu, kad šie remtų Lietuvos nepriklausomybę.

1918 metais klierikas Jurgis Šimkus, besimokantis Montreal Grand Seminaire, artėjo prie kunigystės šventinimų. Klierikas Šimkus, gimęs Šimkaičių parapijoje Marijam-

polės apskrityje, išvyko darbams į Vokietiją. Vėliau brolio, gyvenančio Worchester, Mass, atkviestas į JAV. Alabama mieste įstojo į šv. Bernardo kolegiją, čia susipažino ir pamilo šv. Augustino raštus, nutarė stoti į kunigus, atvyko į Montreal 1915 m. ir įstojo į Grand Seminaire.

1918 metais priimti nutarimai, kad parapija iki Kalėdų suorganizuotų savo orkestrą ir didelį chorą. Pastoviai ruošti įvairius renginius lėšoms telkti, jais rūpintis sutiko J. Arlauskas ir V. Apanavičius. Klebonas parašė arkivyskupui laišką apie nuveiktus darbus, kad parapija turi tvirtą pradžią, kad greit bus įšventintas kunigu Šimkus. Paskutiniame parapijos protokole 1919 m. birželio 13 d. klebono yra surašyti numatomi darbai ir reikalai.

1919 metais rugpjūčio 9 d. kunigu buvo įšventintas Šimkus, o sekmadienį rugpjūčio 17 d. šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko iškilmingos primicijos, po pamaldų iškilmingi pietūs. Parapijiečiai ėmė kalbėti, kad Šimkus bus naujas klebonas, rodė didelį prielankumą jam, o klebono Vyšniausko nuveiktų darbų reikiamai neįvertino. Klebonas jautėsi neįaukiamas, ilgėjosi atgimstančios Lietuvos. Montreal arkivyskupija jokio plano pakeisti kleboną naujai įšventintu kunigu Šimkum neturėjo.

Tuo metu šv. Kazimiero parapija dar nebuvo pajėgi išlaikyti du kunigus. Nėra surastas oficialus raštas dėl klebono Vyšniausko atsistatydinimo ar kun. Šimkaus paskyrimo klebonu. Klebonas Vyšniauskas lyg ir laikinai staiga grįžo į Lietuvą 1919 m. rugpjūčio 23 d. ir kun. Šimkus kitą dieną perėmė parapijos tvarkymą. Lietuvių enciklopedijoje (34 t. 355 psl.) rašoma: „Kun. J. Vyšniauskas įstojo savanoriu kapelionu į Lietuvos kariuomenę, dalyvavo mūšiuose su lenkais, globodamas sužeistuosius karius. Už nuopelnus apdovanotas Vyčio kryžiumi. 1921 m. naujai įsteigtos Aleksoto parapijos klebonas, pastatė medinę bažnyčią ir kleboniją, vėliau paskirtas Ilguvos par. klebonu, daug prisidėjo prie vietos gyvenimo kultūrinio ir ekonominio gyvenimo lygio kėlimo.“

1919 m. apyskaitoje nurodoma 7,795.94 dol. pajamų, 8,222.15 dol. išlaidų ir 20,430.00 dol., skolų likusių nuo bažnyčios statymo.

Nepastovumo ir netikrumo dešimtmetis – klebonų keitimasis

Klebonas Jurgis Šimkus neturėjo organizacinių gabumų, buvo linkęs daugiau į mokslus, teologines studijas, mokėsi kalbų, apsiribojo daugiau dvasiniais reikalais. Tačiau jis yra aplankęs lietuvių Trois Rivieres, Winnipeg ir Nova Scotia. Taip pat atsikvietė iš Brooklyn, NY vargonininką J. Aučių. Jo klebonavimo metu buvo įsteigta dar viena lietuviška mokykla Ville Emard (mokytojas P. Tautkus).

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.Illinoispain.com

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Ką daryti, jei šąla kojos

Atkelta iš 2 psl.

Esant didelei įtampai gelbsti ramunėlių, melisų ar mėtų arbata. Miegui patartina skirti mažiausiai 8 valandas, o prieš miegą sušildyti kojas karšto vandens vonelėje.

Stenkitės valgyti daugiau apelsinų, kivių, juodųjų serbentų ir kitų vaisių, kuriuose gausu vitamino C. Jis reguliuoja kraujo krešumą ir didina audinių tamprumą. Riešutai ir moliūgų sėklos stiprina kapiliarų sienelės. Mėsa, kiaušiniai, nesmulkintų grūdų duona, grikių kruopos, pupos organizmui teikia vitamino PP, reguliuojančio nervinę įtampą.

Moterys gali jausti šaltuką ir per menstruacijas, kai kraujyje sumažėja geležies. Tomis dienomis patartina valgyti daugiau mėsos, jūros gėrybių, špinatų, grūdinių produktų ar su lupenomis virtų bulvių.

Drebulių taip pat gali sukelti diabetas ar skydliaukės veiklos sutrikimai. Jei pastaruoju metu nuolatos šąlate, būtų ne pro šalį pasitarti su gydytoju. Net jei specialistas nepastebės nieko įtartina, jis greičiausiai patars daugiau vaikščioti ir įsigyti patogią avalynę.

Trys būdai sušilti:

1. Plaukimas stiprina širdies ir

kraujagyslių sistemos veiklą, gerina kraujo apytaką;

2. Patartina trinti rankas ir kojas kaskart, kai jos ima šalti. Prieš miegą sušilti padeda karšto vandens vonelės ir vilnonės kojines;

3. Vertėtų masažuoti rankas ir kojas aliejumi, kurio sudėtyje yra juodųjų pipirų, imbiero ir cinamono ekstraktų. Toks masažas puikiai plečia kraujagysles.

Kraujo apytaką gerinantis maistas

* Raudonos aitriosios paprikos stimuliuoja kraujo apytaką. Jas geriau naudoti kaip prieskonius;

* Daiginti grūdai, nesmulkintų grūdų duona, saulėgrąžos ir riešutai turi vitamino E, stiprinančio kraujagyslių sienelės;

* Česnakai mažina cholesterolio kiekį ir padidėjusį kraujospūdį;

* Mėsa, žuvis – pačios patikimiausios geležies „tiekėjos“. Geležis išlaiko šilumą organizme;

* Imbieras „stumia“ kraują prie ledinių galūnių.

„Lietuvos žinios“

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Čia vieta
Jūsų skelbimui

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

LIETUVOS DAILININKO AKVARELĖSE – PRŪSIJA, LIETUVOS DIDŽIOJI KUNIGAİKŠTYSTĖ

VYTAUTAS GOCENTAS
Vilnius

Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija Čikagoje ir jos pirmininkas Vilius Trumpjonas 2006-ųjų rugsėjį pakvietė Lietuvos dailininką Romaną Borisovą į Čikagą bei organizavo jo akvarelių parodą „Išeinantys Rytprūsiai“ eksponavimą. Ją svečiai priėmė Lietuvių dailės muziejus (Pasaulio lietuvių centras, Lemont) ir jo direktorė Dalia Šlenienė. Dailininko asmenybė, jo kūryba buvo anonsuota Čikagos lietuvių spaudoje. Redaktorės Laimos Apanavičienės rūpesčiu išsamių publikacijų, skirtų šiam renginiui, buvo paskelbta „Draugo“ dienraščio puslapiuose.

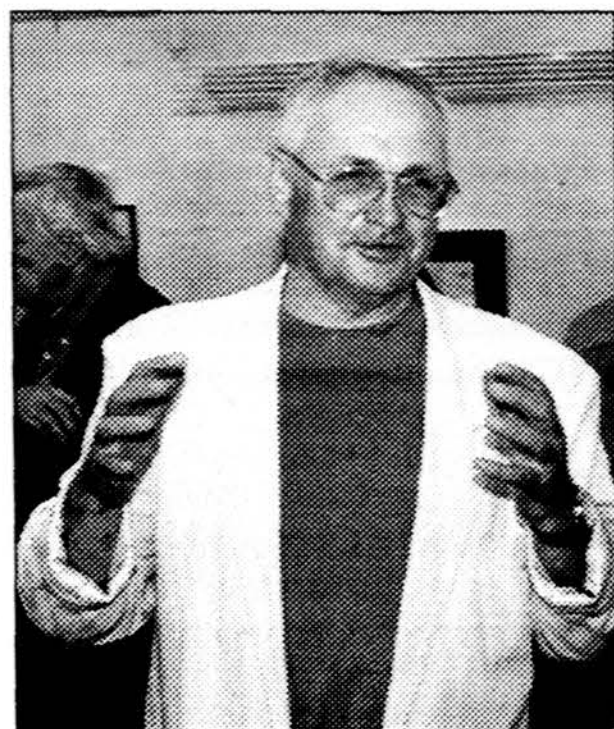
Paroda susilaukė nemažo lankytojų dėmesio ir gražių, padrašinančių atsiliepimų. Muziejaus parodų salėje vyko ne tik atidarymas ir susitikimas su gausia vietos lietuvių inteligentija, bet ir susitikimai su lituanistinių mokyklų moksleiviais bei jų pedagogais. Visa tai įvertinant, kilo mintis parodą perkelti ir į Čikagos Čiurlionio galeriją, kuriai vadovauja jau minėta Laima Apanavičienė. Buvo pasiūlyta ankstesnės parodos akvarelių temą praplėsti ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės architektūrinio paveldo vaizdais, kuriems dailininko R. Borisovo kūrybiniame bagaže taip pat yra skirtas gausėjantis darbų aplanas. Tai dar labiau sustiprino parodos edukacinį kryptingumą. Dailininko kelionę į parodos atidarymą ir susitikimus su lituanistinių mokyklų moksleiviais šį kartą apmokėjo Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, o dailininku jo viešnagės metu pasirūpins draugai ir Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos Čikagoje atstovai Vilius Trumpjonas, Ramūnas Buntinas.

Taigi, pasitinkame dar vieną prasmingą Prūsijos, Mažosios ir Didžiosios Lietuvos gyvosios istorijos renginį Jungtinėje Amerikos Valstijose. Autoriaus bagaže – ir daugybė knygų Mažosios Lietuvos temomis („Mažosios Lietuvos enciklopedija“. 3 tomas ir kt.), kurių laukia Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos nariai.

Svarbu pastebėti ir tai, jog nuolatines savarankiškos autoriaus studijos bei kūrybinės kelionės į „išeinančius Rytprūsius“ šią vasarą jam leido galutinai apsispręsti ir persikelti su šeima gyventi iš Vilniaus į Klaipėdą. Žinia, ir dailininko mama yra kilusi iš senosios prieškarinės Mozūrijos, todėl suprantamas ir sūnaus noras būti arčiau to krašto, kuris buvo iškalbingai piešiamas motinos pasakojimuose...

Kūrėjo gyvenimo kelias. Būsimasis dailininkas gimė 1949 m. gegužės 11 dieną Vilniuje. Vaikystės ir moksleiviškieji metai bėgo, stebint kaip iš griuvėsių kėlėsi senasis Vilnius. 1973 m. baigė dizaino specialybę Vilniaus dailės institute (dab. Vilniaus dailės akademija). Po studijų privalomąją karinę tarnybą sovietinėje kariuomenėje turėjo atlikti Rygoje, bet karinių mokymų reikalais dažnai turėjo keliauti ir į Karaliaučiaus kraštą.

Nuo 1983-ųjų metų yra Lietuvos dailininkų sąjungos narys. Iliustravo

Romanas Borisovas.

knygas, kūrė firmų ženklus ir reklamas, projektavo baldus. Per pastaruosius metus surengė nemažai asmeninių parodų Lietuvoje bei užsienyje: Vokietijoje, Lenkijoje, JAV, Rusijoje.

Vilniečiai ir gausūs sostinės svečiai autorių prisimena 1998 metais Lukiškių aikštėje iš surenkamų statybinių pastolių sumontuotos simbolinės Triumfo arkos. Tai Romano Borisovo ir jo kolegos Andriaus Žibiko bendras darbas, kuris buvo dedikuotas II Pasaulio lietuvių dainų šventei. Šios konstrukcijos projektą parengė inžinierius Stasys Paškevičius. Pagal jos matmenis ir svorį – 18,8 m aukščio, 18,12 m pločio, 9,72 m ilgio, 21,568 t svorio – šios arkos meninio sprendimo autoriai yra lietuviškojo Guinness lyderiai...

Dailininkas – įvairiapusė asmenybė. Romanas Borisovas neapsiriboja vien tik dailininko dizainerio veikla, knygų iliustratoriaus darbu ar kita menine, darbine veikla. Jam nesvetima ir kelionių romantika, iššūkiai...

Žinia, dailininkas nuo 1969 m.

buriuoja Baltijos, Šiaurės, Viduržemio jūrose, Atlanto vandenyne – kelionėse ir varžybose nuplauktas nuotolis du kartus apjuostų Žemės rutulį. Nuo 1979 m. jis turi jachtos kapitono diplomą, yra pelnęs ne vieną apdovanojimą už laimėtas Lietuvos ir tarptautines regatas. Mielai pasidalina patirtimi, talkina kolegoms, kuomet reikia pasirinkti ir įsigyti buriavimo inventorių. Jau daugybė jachtų parinkta ir įsigyta nuoširdžiai besirūpinant tam pačiam žmogui – dailininkui, o ir buriotojui viename asmenyje...

Su žmona Tatjana auginą dukrą Jahaną. Po pamokų mokykloje, ji skuba ir į muzikos mokyklą, kur tobulina fleitininkės įgūdžius. Sūnus Antonas – ne tik sėkmingas verslininkas ar aistringas automobilininkas – sukūrė šeimą ir auginą pirmąjį dailininką Romano Borisovo anūkelį. Prieš kurį laiką sūnus Antonas buvo pakviestas tėvą į mėgėjiškas autorinio varžybas – ir čia Borisovų ekipažas pasižymėjo, buvo apdovanotas varžybų nugalėtojų taure.

Paroda po parodas. Lietuvos ir užsienio žiūrovams, lankytojams autorius nori priminti ne tik savo gimtąjį senolį Vilnių, bet ir kitus europinio paveldo istorinius architektūros šedevrus ir jų likimą...

Žinoma, jo ilgmetės kelionės ir istorinį Prūsijos kraštą yra itin reikšmingas, išskirtinis fenomenas, tačiau ir kiti Europos architektūrinės kultūros objektai patraukia dėmesį – tai ir kaimyninės Gudijos miestai ir miesteliai, jų pilys, dvarai, parimę neramos istorijos kryžkelėse... Aplankyta daugybė Europos uostų, kurortų – jų statiniai, švyturiai taip pat susilaukė dailininko dėmesio...

Nesuklysimė, jog autoriaus didžioji meilė – istorinė Prūsija, kraštas prie Aistmarių, Kuršmarių, Baltijos jūros. Žinoma, autorius dažnai su be-

galine pagarba piešia ir gimtąjį Vilnių – dar nerestauruotą, nenuglaistytomis sienomis. „Man svarbu parodyti praeinančią laiką“, – teigia menininkas, atidžiu žvilgsniu sekantis bei perteikiantis tai, ko ateityje nebeliks ir išleidžia atvirukų rinkinį, kalendorių, katalogą, kuriuos pavadina „Mano Rytprūsiai“, „Išeinantys Rytprūsiai“.

Architektūra Borisovas susižavėjo jau vaikystėje – namie tėvų bibliotekoje buvo daugybė knygų apie urbanistikos raidą, tolimas šalys ir miestus. Būdamas vos šešiolikos metų paauglys, kartu su tėvu, turėjusiu vyksti į komandiruotę, pateko į šį stebuklų kraštą.

Neregėti rūmai ir pilys, šliuzai ir kanalai – viskas lyg pasakoje. Tačiau ta pasaka kėlė ir susirūpinimą – karo sugriovimų tikrovė pasirodė daug kraupesnė, nei galėjo ligi šios kelionės įsivaizduoti. Tos kelios dienos jaunuoliui paliko neišdildomą įspūdį – viską iki šiol prisimena taip ryškiai, tarsi į Rytprūsius būtų keliavęs vakar. Ir tuomet jau daug piešė, nes baigęs mokyklą norėjo toliau studijuoti, tapti dailininku. Todėl tie keli piešiniai, piešti tuomet Karaliaučiuje, tapo savotiška ilgo kelio, kurį dailininkas simboliškai pavadina „manieji Rytprūsiai“, pradžia...

Ta šešiolikmečio pirmoji kelionė su tėvu, kurio giminės šaknys Suomijoje, dar ilgai sukosi galvoje. Jaunuolis, pabuvojęs Kaliningrade vis svarstė, kodėl senasis Königsberg, Karaliaučius, kuris nuo 1947 m. „pakrikštytas“ tuomet pasimirusio stalinio politinio valdininko Kalinino vardu, vis negali atgauti savojo, to tikrojo vardo... Ar europinio Königsberg ir lietuviško Karaliaučiaus nebėra, ar senprusių Tvanksta pamiršta?..

Jaunuolis šio krašto garbingai senovei bei netikėtai, vietomis itin dramatiškai nūdienai pajuto tuomet

Krėvos pilies griuvėsiai (dabar Baltarusija). 2007.

dar nesuvoktą, bet itin galingą, ir, kaip veliau paaiškėjo, ilgametę traumą. R. Borisovo akvarelėse, fiksuojančiose istorinę Prūsiją, kaip tik ir įamžinta ši dramatiška istorijos ir kultūros paminklų padėtis: pilių ir bažnyčių griuvėsiai, apleisti pastatai, plynlaukai, – tai tarsi nebylus kadaise klestėjusio krašto skundas. Autorius itin kruopščiai fiksuoja architektūros liekanas: plytų išdėstymą, porcijas. Kuriama meninė dokumentika – detalus istorinis palikimas ateities kartoms.

2005 metais pasitaikė dėkinga proga stebėti ne tik Vilniaus rotušėje atidarytą dailininko Romano Borisovo akvarelių parodą „Kelionė iš Vilniaus į Prūsiją“. Jos parengimui nemažai laiko, širdies šilumos, įvairiausių pastangų teko skirti ne tik autoriui, bet ir talkininkams iš senosios Vilniaus Rotušės, Vokietijos, Lenkijos ambasadų Lietuvoje, Goethe ir Lenkų instituto. Inteligentiškas ir dvasiškai artimas autorius neretai užima visą savo bičiulių laisvalaikį ar net ir tiesioginio darbo akimirkas, bet visi jie lieka jam dėkingi už padovanotas gyvenimo prasmės kupinas valandas, dienas. Ilgi pokalbiai, paveikslų ir krašto, Europos istorijos, kultūros vingių aptarimas – kupini begalinio

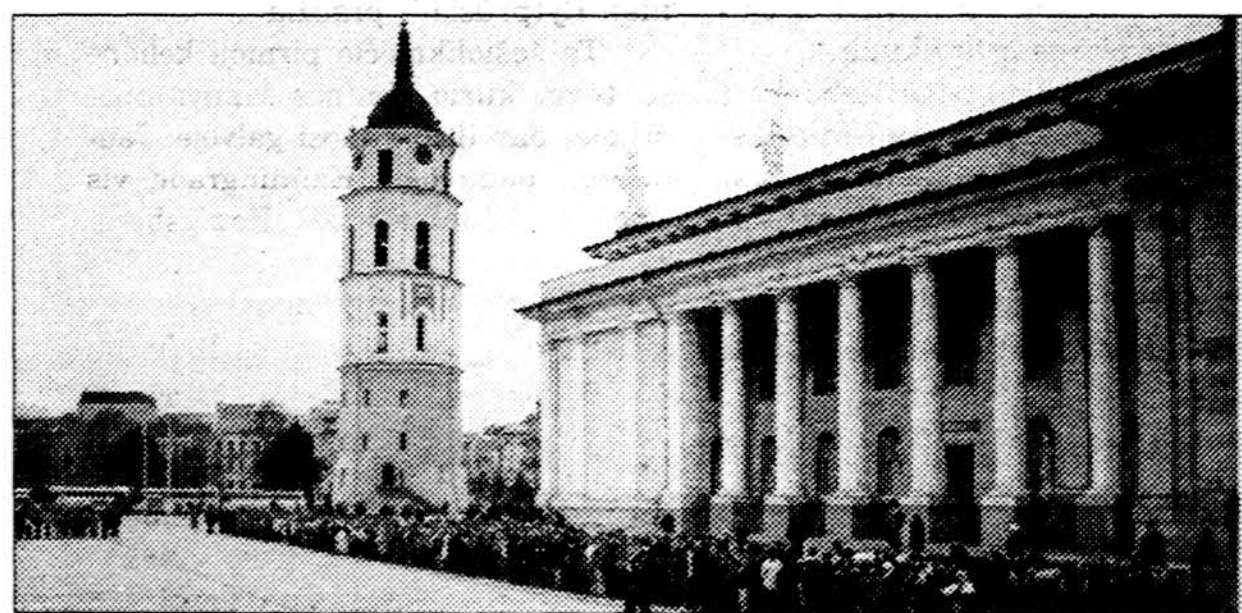
katarsio, šviesesnės ateities regėjimų...

Minėta paroda buvo skirta senojo Karaliaučiaus 750 metų jubiliejui. Paroda veikė sausio ir vasario mėnesiais, o vėliau iškeliavo į Sankt Peterburgą, Berlyną, o 2006 m. rugsėjį ji pasiekė ir kitą Atlanto vandenyno pusę – buvo eksponuojama Čikagos apylinkėse Lemont, kur gyvena ir veikia istorinės Prūsijos ir Lietuvos išeiviai.

Atidarant parodą tiek Vilniuje, tiek Lemont buvo prisiminta Prūsijos ir Mažosios Lietuvos istorija, krašto nuopelnai lietuviškai raštijai, kultūrai, akcentuota krašto architektūrinio paveldo europinė reikšmė ir būtinybė bendromis pastangomis rūpintis jo likimu. Žinoma, kalbėtojais pastebėjo ir dramatišką padėtį dabartinėje Karaliaučiaus srityje, o bažnyčių griuvėsiai, pilių liekanos, apleisti miesteliai, medžiai ir laukai rodos kalbėjo patys už save, kad dar ne viskas prarasta, kad galimas ir kitas civilizuotas likimas. Autorius taip pat prisipažino, kad dažnai širdį plėšia sunaikinti architektūros paminklai, jų nebylus skundas ragina imtis pieštuko ar teptuko ir užfiksuoti tai, kas liko, bet kas gali greitai visiškai išnykti.

Margumynai

Katedros aikštėje nebevyks triukšmingi renginiai

Lapkričio 21 d. sostinės meras Vilniaus arkivyskupijos kurijoje įvykusiame susitikime su kardinolu Audriu Juozu Bačkiu ir vyskupu Juozu Tunaičiu aptarė renginių Katedros aikštėje organizavimo klausimus.

Vilniaus arkivyskupijos vadovų nuomone, Katedros aikštė – ne ta vieta, kurioje turėtų vykti komerciniai roko, populiarios muzikos koncertai ar kitokie masinio pasilinksminimo renginiai.

Meras Juozas Imbrasas, pritardamas Jo Eminencijai A. J. Bačkui sakė, kad renginiai šioje vietoje neturėtų būti komerciniai, taip pat neturėtų vykti pamaldų metu.

Susitikimo metu susitarta, kad

ateityje išduodant leidimus organizuoti renginius Katedros aikštėje bus atsižvelgiama į arkivyskupijos nuomonę.

Taip pat nuspręsta, kad ateityje daugiau Katedros aikštės erdvės bus skiriama Kazivuko mugės svečiams ir amatininkams. Būtent čia XVII a. gimė Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero šventė, kuri XIX a. peraugo į mugę.

Gruodžio 1 d. Katedros aikštėje sostinės meras įžiebs Kalėdų eglę, vyks visai šeimai skirtas koncertas.

Numatoma, kad šventiniai fejerverkai į dangų šiame kils ne iš Gedimino, bet iš Tauro kalno, praneša Vilniaus miesto savivaldybė.

LRT

Kretingos brolių praciškonų projektas

Kretingos broliai praciškonai, įsiklausę į visuotinės Bažnyčios kvietimą įdiegti naujas technologijas Gerosios Naujienos skelbimui, ėmėsi naujo projekto.

kretingospranciskoni.lt.

Tai internetinis portalas – svetainė, kurios tikslas prisidėti prie Kretingos vardo

garsinimo ir kretingiškių gyvenimo bei kūrybos išskleidimo internetinėje erdvėje.

Projektas kretingospranciskoni.lt jungs visus, kurių šaknys

Kretingoje. Skirtingais istorijos laikotarpiais savo gyvenimus kūrę kretingiškieji yra laukiami savo indėliu papildyti šią svetainę.

Projekto tikslas – sudaryti galimybę kiekvienam tapti įvairių diskusijų dalyviu.

Nuolankiai laukiame jūsų atsiliepimų, straipsnių, nuotraukų, video ir audio medžiagos apie mūsų mylimą miestą ir žmones bei taurius, kilnius kretingiškių darbus.

Kretingos broliai praciškonai

A † A BRIGITA I. PERREY TAMOŠIŪNAS-RASALEVIČIŪTĖ

Sulaukusi gilios senatvės mirė 2007 m. lapkričio 23 d.

Gimė Lietuvoje, Lankeliškių kaime, Vilkaviškio apskrityje.

Nuliūdę liko: Algis, Audronė ir Matas Tamošiūnai; dukterėčia Marija Toliušis su dviem dukterimis Ellen ir Loretta su šeimomis; sūnėnas Bruno Slivinskas su žmona Melva ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Kanadoje, Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a. Brigita priklausė Lietuvos Dukterų draugijai ir Šaulių sąjungai bei buvo aktyvi „Draugo“ rėmėja.

Velionė buvo pašarvota antradienį, lapkričio 27 d. nuo 8:30 v. r. iki 10:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (Derby Rd. kampas), iš kur a.a. Brigita buvo palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 11 val. r. buvo aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas, skirtas Lietuvos našlaičių draugijoms.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A JADVYGA TAMULAITYTĖ PENČYLIENĖ

Mūsų mylima Mama, Močiutė ir Promočiutė mirė 2007 m. lapkričio 22 d., 7:10 val. vakare, apsupta šeimos ir sulaukusi garbaus 103 metų amžiaus.

A.a. Jadvyga buvo mokytoja, tautinio meno puoselėtoja, ypač pasižymėjo margučių skutinėjimu ir paveikslų iš džiovintų gėlių kūrimu.

Nuliūdę liko: sūnus Rimantas su žmona Rita, jų vaikai; sūnus Romas su žmona Jenni ir dukrytėmis Isabel ir Emily; duktė Danutė su vyru Tom Udovich; sūnus Giedrius su žmona Giedre, jų sūnus Nemura su žmona Michelle ir dukryte Lauren. Taip pat jos liūdi mirusio brolio a.a. Vytauto Tamulaičio žmona Marija ir jų vaikai su šeimomis Kanadoje, Vida ir Arūnas Dailydės, Vytautas ir Nijolė Tamulaičiai. Jos netektį giliai išgyvena giminės Lietuvoje bei daug draugų, buvusių mokinių ir jos meno gerbėjų.

Šermenys įvyko spalio 26 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL. Po šv. Mišių velionė buvo palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur palaidota šalia savo vyro a.a. Stasio Penčylos.

Kviečiame visus gimines ir draugus pasimelsti už a.a. Jadvygą sielą.

Liūdinti šeima

A † A ALGIRD L. „JACK“ PIVARONAS

Gyveno Downers Grove, IL.

Nuliūdę liko: žmona Lilija (Indriūnas); vaikai Algird Jr. Pivaronas, Lisa Pack, Norbert (Lisa) Pivaronas, Sheavoun (Charlie) Lambillotte ir Joy James; 10 anūkų; 6 proanūkiai.

A.a. Algird buvo II pasaulinio karo armijos veteranas.

Velionis buvo uošvis a.a. Laurie; brolis a.a. Stella Johnson ir a.a. Leonard Pivaronas.

A.a. Algird pašarvotas antradienį, lapkričio 27 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Hollowell & James laidojimo namuose, 301 - 75th St., Downers Grove, IL.

Laidotuvės įvyks trečiądienį, lapkričio 28 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto velionis bus atlydėtas į Our Lady of Peace bažnyčią, Darien, IL, kurioje 10 val. ryto vyks maldų apeigos. Po apeigų a.a. Algird bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Hollowell & James. Tel. 630-964-6500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Čiurlionio galerijoje, Jaunimo** centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, lapkričio 30 d. 7:30 val. v. įvyks Romano Borisovo parodos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros paminklai“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus ir autorius. Maloniai kviečiame visus atvykti.

◆**Kviečiame užsukti į tradicinę** Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 1-2 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemont. Norinčius prekiauti, prašome paskambinti Aldonai Palekieniui tel. 708-448-7436 ir užsisakyti stalus. Linksmų Kalėdų linki visiems Pasaulio lietuvių centras.

◆**Gruodžio 2 d., sekmadienį, 2** val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Mažosios Lietuvos lietuvių draugija rengia Tilžės Akto 89-ųjų metų minėjimą.

◆**Balzeko lietuvių kultūros mu-**ziejus Metų moterimi išrinko Eileen Mackevich. Kviečiame visus į pokylį, skirtą E. Mackevich pagerbimui, kuris įvyks gruodžio 2 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Bilieto kaina – 100 dol. Telefonas užsiregistravimui ir pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆**JAV LB Socialinių Reikalų ta-**rybos ruošiamas tradicinis Labdaros vakaras bus šių metų gruodžio 8 d. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Bilietus galima įsigyti skambinant tel. 773-476-2655 arba atvykti į „Seklyčios“ raštinę.

◆**Kviečiame į JAV LB Kultūros** tarybos Premijų įteikimo vakarą 2007 m. gruodžio 7 dieną, penktadienį, 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje, 14911 127th St., Lemont, IL. Programoje: 2007 metų Kultūrinių premijų laureatų pristatymas ir pagerbimas (Dailės: Rimas Čiurlionis, Muzikos: Stasys Sližys, Spaudos darbuotojo: Aleksas Vitkus, Tautinių šokių mokytojos: Nijolė Pupienė); sveikinimai ir premijų įteikimas, meninė programa (solistė Nida Grigalavičiūtė ir muzikas Manigirdas Motekaitis); vaišės. Kviečia JAV LB Kultūros taryba. Bilietai – 10 dol. Informacija tel. 630-789-0529

◆**Lietuvių rašytojų draugija gru-**odžio 9 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre rengia literatūrinę popietę, kurioje bus prisiminta a. a. rašytoja Birutė Pūkelavičiūtė, vyks poetės Julijos Švabaitės-Gylienės naujos poezijos knygos „Ant vėlių suolelio“ sutiktuves. Savo poeziją skaitys poetai: kun. Kęstutis Trimakas, Eglė Juodvalkė, Anatolijus Kairys. Su savo humoristika popietėje dalyvaus Kornelijus Jazbutis. Programos vedėja – aktorė Audrė Budrytė. Bus vaišės. Visi kviečiami ir laukiami.

◆**Pal. Jurgio Matulaičio misijos** choras gruodžio 9 d., sekmadienį, ruošia tradicinį Kalėdinį koncertą. Pietūs, pasiliekančiams koncerte bus PLC didžiojoje salėje 12 val. po pamaldų. Koncerto pradžia – 1:30 val. p. p. bažnyčioje. Bilietus pietums ir koncertui galima įsi-

gyti prieš ir po pamaldų gruodžio 2 ir 9 dienomis bažnyčios prieangyje arba užsisakyti pas R. Stropų tel. 815-836-1845. Laukiame visų.

◆**Gruodžio 14 d., penktadienį, 7** val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks parodos „Kurso draugai“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus viena iš keturių autorių – Dalia Jarmolavičiūtė (batika).

◆**Dailininkai, norintys gruodžio** 14 d., penktadienį, su savo darbais dalyvauti prieškalėdinėje mugėje – markelyje, kuri vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, prašome užsisakyti stalus tel. 708-349-4768 arba rašyti: laimaa@hotmail.com Pradžiuginkite savo kūrinius meno mylėtojus.

◆**Vasario 10 d. 12:30 val. p.p.** Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, įvyks šių metų Tarptautinio Čiurlionio pianistų konkurso laimėtojo Edvino Minkštimo koncertas. Rengia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆**Koncertas „Kur šviesa Tavoji“** – šventė sau ir dovana mylimiesiems! Prasidėjus švenčių maratonui galima ir nepastebėti, kaip jos ima ir pralekia net nemirktelėjus. Gruodžio 22 d., dvi dienas prieš Šv. Kalėdas, Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ (meno vadovas Darius Polikaitis, koncertm. Ričardas Sokas), 7 val. v. kviečia visus stabtelėti ir muzikos garsoje pasisemti prieškalėdinės ramybės, susikaupimo, pajusti Šv. Kalėdų stebuklo laukimą. Marquette Park Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje būsite nuskaidrinti sakralinės bei grigališkosios muzikos. Išgirsite ir specialiai šiai progai sukurtų kūrinių (muzika Ričardo Soko). Kamerinis orkestras bei solistai – Lijana Pauletti, Marcy Stonikas, Diane Busko-Bryks, Mike Gucwa ir David Dubois – atliks pagrindinį koncerto kūrinių – Camille Saint-Seans „Kalėdų oratoriją“. Vakaro skaitovė – aktorė Audrė Budrytė. Padovanokite sau ir savo mylimiesiems ypatingą Kalėdų dovaną – bilietus į koncertą. Kaina iš anksto – 8 dol. (jaunimui iki 18-ko) ir 18 dol. (suaugusiems); prie durų 10 dol. (jaunimui iki 18-ko) ir 20 dol. (suaugusiems). Bilietus galima įsigyti parduotuvėse: „Lietuvėlė“, „Dovanėlė“, kavinėse „Seklyčia“ ir „Bravo“. Juos taip pat patogų pirkti internete www.dainava.us arba paskambinus telefonu 800-494-8497. Mašinų aikštelė koncerto metu bus saugoma.

IS ARTI IR TOLI ...

◆**Gruodžio 15 d. šeštadienį Šv.** Trejybės prapijoje, 53 Capitol Ave., Hartford vyks vienos dienos Advento rekolekcijos-susimastymas ir išpažintis lietuviškai. Pradžią – 9:30 val. r. iki 3 val. p.p. su pertrauka užkandžiams parapijos salėje. Susikaupimą praves kunigas iš Lietuvos Artūras Kazlauskas, kuris atvyksta į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyną Putnam, CT. praversti seselės rekolekcijas. Kviečiame visų apylinkių lietuvių dalyvauti susikaupime. Tel. pasiteiravimui: 860-521-5773.

Lapkričio 24 d. aktorė Audrė Budrytė ir Čiurlionio galerija Jaunimo centre pakvietė teatro mylėtojus į monospektaklį „Une Baye“. Tai tragiškos lemties moters, aktorės gyvenimo istorija, kurią įtaigiai žiūrovams perteikė šio spektaklio režisierė ir atlikėja Audrė Budrytė. Kartu tai ir visos Lietuvos tautos tragiška istorija.

Pasibaigus spektakliui žiūrovai su ašaromis akyse atsistojo plojo aktorei A. Budrytei už nuostabią darbą. Spektaklį atvyko pažiūrėti ir Čikagoje besisvečiuojanti aktorė iš Kanados Ingrid Blekys.

Nuotraukoje: iš kairės: Ingrid Blekys ir Audrė Budrytė.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Aldona Meilus iš Orland Park, IL užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir paaukojo mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Irena Mazurkiewicz iš North Riverside, IL kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką laikraščiu paremti. Dėkojame Jums.

Ann Keraminas iš Rockford, IL pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Vincas Skupeika iš Cooper City, FL už išspausdintą korespondenciją atsiuntė laikraščiu 50 dol. auką leidybai paremti. Dėkojame Jums, kad mus skaitote, mums rašote ir mus remiate.

Ada Misiulis, gyvenanti Homer Glen, IL užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu už ateinančių metų „Draugo“ kalendorių paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Spaudos apžvalga

LITUANUS

THE LITHUANIAN QUARTERLY VOLUME 53:4 (2007)

IN THIS ISSUE:

THE SPANISH DIMENSION IN LITHUANIAN COMPOSER JONAS TAMULIONIS'S WORKS

VILNUS ON THE MAP OF SAMARIA: I

A TRANSLATOR'S REFLECTIONS ON KAZYS BORUTA'S BALTAIRAGIO MALŪNAS (WHITENOR'S WINDMILL)

WHITENOR'S WINDMILL (AN EXCERPT)

DUAL CITIZENSHIP

BOOK REVIEWS

LITUANUS INDEX, 2007

Pasirodė naujas, rudens „Lituanus“ numeris, kaip visada traukiantis skaitytojų dėmesį savo įdomia medžiaga. Klaipėdos universiteto Muzikologijos fakulteto muzikos istorijos ir teorijos profesorė Danutė Petrauskaitė kartu su Muzikos konservatorijos iš Valencia profesoriumi Jose Maria Esteve Faubel straipsnyje „The Spanish Dimension in Lithuanian

Composer Jonas Tamulionis's Works“ pristato kompozitorių Joną Tamulionį (g. 1949), kurio vardas jau daugelį metų siejamas su keliais jo kūrybos kryptį žyminčiais kėlrodžiais: Ispanija, gitara, akordeonu ir choru. Tamulionis dažniausiai kuria kompozicijas gitarai ir akordeonui, rašo vokališkus opusus pagal ispanų poetų (José Antonio Garcios, Tomaso Moraleso, Frederico Garcios Lorcos) eiles, nemažai ispaniškos tematikos kūrinių sukurta į konkursus vykstančių atlikėjų, dažniausiai choristų užsakymu. To straipsnio tęsinį skaitytojai galės paskaityti kitame „Lituanus“ numeryje.

E. Novickas straipsnyje „A Translator's Reflections of Kazys Boruta's 'Baltaragio malūnas'“ kelia klausimą, kodėl taip ilgai šis Lietuvoje mėgstamas ir skaitomas kūrinys nebuvo verčiamas į anglų kalbą.

Regina F. Narušienė rašo apie dvigubą pilietybę. Taip pat žurnale pristatomos naujos knygos.

Žurnalas leidžiamas 4 kartus per metus. Prenumeratos kaina metams – 20 dol.

Paruošė L. A.